

76-1656

T.B.M.M

DDC:
YER: 76-1656
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 76-3670

KÜTÜPHANESİ

1930
1535

نورثہ فاضل فورٹاریڈ بیلبر ؟
سدا انجمنی و پروگرامی

B. M. M.	X
Kütüphanesi	
Es. No. :	1930-1535
Remiz :	S. S. 300-0

مفوقی محفوظہ

صباح البیہ

توزیہ فاضل فورناریہ پیر ؟
سداک اجتماعی و پروگرامی

ZAMAN KİTAPHANESİ

İSTANBUL, Ankara Caddesi No, 97

استانبول

قدرد مطبعہ سی

۱۳۳۴

سی سی

ل . ل

تربیت فاریسنده مسلک

مرکز استقار

۱. علم اجتماع ۱۷
۲. مسلک اجتماعی ۲۶

تشکیل اجتماعیمز

۱. حرائت فکریه و حالت اجتماعیه ۵۳
۲. مکتبلر مرکز تشکل اجتماعیمزله مناسبتی ۵۷
۳. طرز تملک ۶۷
۴. حیات عمومیه تشکیلاتی ۷۲
۵. محیط عسکری و سیاسیات ۸۰

یکی استقامت — مسلک پروغرامی

حیات عمومیه اصولیهائی

۱. حکومت محلیه ۸۵
۲. انضباط ۸۶
۳. عدلیه ۸۷
۴. تملک ۸۸
۵. ثروت مملکتک ایشله دلمسی و نافع ۹۱
۶. تحصیل و مکتبلر ۹۲
۷. مالیه ۹۴
۸. هیئات تنظیمیه ۹۵

حیات خصوصیه اصولیهائی

انفرادی عالمه — استعمار زراعی

نہلمک فارشیسندہ مسدک

تورکیہ ، ایکی قوماندن آرمہ سندہ صلحی عقد ابدیلن
(معتاد بر حرب)ک مغلوبی دکل ؛ سلاحی الدن بر اقدیر مق
ایچین سلاحلانا ملترہ تسلیم اولویور .

فقط یالکیز بزمہ تسلیم سلاح ایتدیر میور لر .

آلمانلی مدید بر غیرتله ایکنجی فیلیپ ، اون دردنجی
لوی وناپولئون ساطنتلری کبی قوای عمومیه نک مکتی
اوزرینہ مؤسس بر (سلطنت مسلحہ) حالته کتیرن بروسیا
ارباب سیفی ؛ حربک دوامی صیرہ سندہ سلاحلانمہ به
وقت بوله جق قدر بین الملل مناسباتہ - حیات خصوصیه -
لرنده کی قوتله - حاکم اولان ملترک قدرت تنظیمه سی
اوکنده سرفرو ایدیور !.. خصملرینہ تسلیم اولماق ایچین
صوک سیاسی مصارعده دایاندینی سوسیالیزم ایسه آلمانیا
تملندن صارسان چوروک بر زمین !

یکی دنیانک بوتون آوروپا مهاجرنی طوبلایان بر

خطه سنده آنفلو - ساقسونلرك صرف حیات خصوصیہ
 زمینندن جیماردینی آمریقاییلق بوتون جهان آمال ملیہ سنہ
 حلام اہلق موقعی اشغال ایدرکن ؛ تفوقی وسائط عمومیه
 وسیاسیہ ایله تعلیمہ آراہرق عصر لردن بری یان یانہ
 یاشادقلری حالده امتزاجہ دکل ، افتراقہ یوروین تجمعی ملتار
 خایطہ سی ، عصر دبدہ هابسبورغلر ایپراطورای . . .
 سلاحنی آلدن آتہرق انحلالہ کیدیور .

حربك ايلك صفندہ یوروین قوجہ روس چارای . . .
 غریبہ کی ایش حیانتك انکشافاتی قوای عمومینک تضیق
 وجبریلہ کندینہ مال ایدمہ جالیشار شرق روسیہ . . .
 بوجبری ترقی مادینک تسریع ایتدیکی انفساخ ایله قائلر
 ایچندہ یوزمہده . نه (اصغری اشتراکیون) ك ، نده
 (اعظمی اشتراکیون) ك تأیس ایدمیدیکی وایدہ میہ جکی
 نسبی سکون وحضوری باشقہ برعالمدن کله جك متشبثلرك
 قدرت تنظیمیہ سندن بکله یور ! . . .

عسکری ضعف ، اشتلافلرله تلافی ایدیله بیلمہده . فقط
 اجتماعی ضعفی الك قوی اتفاق واتحادلرله ازالہ ممکن دکل !
 شوقیامتمون حربك قارا کلقلری ایچندہ رقابت همومیہ
 صحنہ سنده قارشیلشان ایکی تشکل اجتماعینک جدالی منکشف :
 فعال بر استحصال زمیننده سی شخصیہ استناد ایدر

منحصری بر ذهنیت، مسئولیتی مدرک بر وجدان حالنده انکشاف
ایدن قابلیت فردیه اصطفاى اجتماعى ايله تکمله یوروپور .

یوکسلنلرله یوکسلماک ایستینلرک ایش باشنده برلشمه سی
اصول سیک اصلاحی، دستگاه سیک تنظیم و توسیعنى ممکن قیله رق
تقسیم مساعى یی ایلر یلمه دهه . خصوصى منافم و مصالحه اداره سنده
تمو ایدن حس مسئولیت عمومى منفعتلرک تأمینى ، عمومى
مصالحه رؤیتى ایچین برلشمه جک تشبثلرک موقیبتنى کافل :
حیات خصوصیه حیات عمومیه نك ناظمی اولمش ! رفاه
و ثروت بو جمعیتلر عینى ایچین طبیعى بر نمره . آچیلماق
اراضى یی اولنك افرادى آزار ، ایشلنماش برلر اولنك . .
تنظم ایشلنماش ایشلر اونتری تکل یور . . دنیانك صابان و ایشله
فیتیچ یولنده متین آدینلرله وفور بر یوروش !

ایشته آنغلو - ساقسون حیاتنك ، دها عمومى
بر تعبیر ايله افرادى جمعیتلرک صولک تحلیله کوستردیکى
مهییج منظره !

قوة عمومیه نك مکننده ، سلاحنك حقنه دایانان نجمى
جمعیتلر حیات خصوصیه نك فعالیتنه استناد ایدن افرادى
جمعیتلر اوکنده تجمه یلک قیودینك شدتی نسبتنده کریله یور ،
صارصیلیور ، سوپرولیور . .

تورکیه بوجدالك مغلوبى . . بک قورقولیرکه ابدى
مغلوبلرندن برى اولماسین ! . .

عثمانی سلطنتی بوندن برعصر اول۔ شرقك تاريخی
 بویوک سلطنتلری کی۔ انقسامه اوغرایه رق اولدینی برده
 کوجه جک بر حانه ککشیدی . بولا مقابل غربده بالعکس
 امثاله تاریخک هنوز تصادف ایتدیکی برانکشاف مدنی
 یاشایور . بخار قوتک صلیمه تطبیقی شکل انفرادینک
 دها بویوک بر مقیاسده یایلمه سنه، ازمنه حاضره اوزرنده
 کیتد کجه قوتلنه جک بر تاثیر اجر ایتمه سنه۔ بیت ویریوردی:
 ضربی آوروپا و شمالی آمریکا دولتلرینک روللری بویومکه؛
 قطعات سائرده کی مملکتلرده برر برر بونلرک تأثیری
 آلتنه دوشمکه باشلامشدی .

حال انفساحده بولونان تورکیه ضرب ایچین بر شرق
 مسئله سی میدان کتیردی؛ بونک نتیجه سی اوله رق تورکیه نک
 انقراضی ده تدریجی ر انحلال شکلی آلدی .

فقط غربتک یالکز تأثیرات سیاسی سنه دکل ، تأثیر
 اجتماعیه سنه ده معروض قالمشبدق؛ سیاسی تأثیرات انحلال مزه
 شکل ویررکن دیکری شرق مسئله سنه مقابل داخده
 تنظیمات و غربایللاشمق جریانی تولید ابدیوردی .

بین المال رقابتک جبهه سیاسی اطرافزده آزچوق
 موازنه بولدینی دوره لرده مسئله اصلحاتی حمله کی

موفقیتسز لکمز تمامیت ملکیه دستورینک ظواهری آلتیه
صیغینوب کیزلندی .

فقط منفی وضعیتلر من و حرکتلر منله موازنتک
علیهمنزه قیرلمسنی احضار ایندی لکمز کون توضیح ایدن
اضمحلال، غرب تضییقنک استقامت اجتماعیه سیله هم آهنگ
اوله رق، بقای موجودیتیزی تأمین ایده جک بر پوله
یورومدی لکمز کوزلریمزه صوقق لازم .

*
* *

آرتق تهلیک ایل ایل طوتوله بیله جک... لکن تهلیکک
موجودیتنی تصدیق و تأیید ایدوب طور مق و قارشیدنه
طوپلانوب برلشمک اونی، ایجاب ایدن قوه نشبیه ایل
قارشیلایمق دکلدر .

اون سنه اولکی مشروطیت کبی بوکونده صلح
بر نقطه اتحاد... مشروطیت صلح داخلی
تأمینله خارجی تهلیک کبی قالدیره جقدی، کندیسندن
بکله نیانی ویره مدی. بوکون ایه اضمحلالدن قورتولش
آنحوق داخلی صلاحک ناصل تأسیس ایدیه جکفی بیلمک
و تأسیسنه یورومکله ممکن !

بهر محیطک نا او بر یاقه سنده واشینقتونک مزار
باشنده طورده رق و صلح و مسالمت جهانی اخلاص ایدن

بوتون حکومتلر احمایدمللی !...» حکمنی ویرن آمریقا
 رئیسک دساتیرندن نهایت برامید خلاص سزهدلک امان
 دیله ین صولک اون سنه لک حرب داخلی قهرمانلری متصل
 چوکن بنای اقتدارلرندن حالا بقا اومویورلر.

انقراضه یورورین برماقی قورناروب یاشاته بیلدک ایچین
 ساده برینتله قدرت حکومتی اله کچیرمکی و بونی هرچه
 باداباد محافظه یی کافی عد ایدهدلک اجراءات نامنه قوای
 عمومیه نیک تضییقی کور و بی شعور بر سرکزیتله تشدیددن
 باشقه برشی یابه مایان و بوحر کتله حیات خصوصیه ده منفسخ
 بر انحلاله و حیات عمومیه ده قانلی بر تغلبه طایانان و عین جرأتله
 بین الملل رقابت مجادله سنده تحکم جتنه دوشن ذهنیت ،
 حیات داخلیه ده اتحادیه واردی ، حیات خارجیه ده ایسه
 اعدامه محکوم !

اتحاد و ترقی کی دیگر فرقه لریده زبون ایتیش اولان
 بو ذهنیت تورکیه یی عصرلرندن بری تغلب و تحکم سیاسی
 پشنده قوشدیرده رق ظفر ترانه لرله مصیبتدن مصیبتیه
 سور و کله بن و نهایت مهدی مزاری حاله کتیردن تجملیه لک
 جریانندن باشقه سی دکل !

بومفلس ذهنیت تورکیه یی یاشاتقی مسئولیتی آرتق
 نه خارجه ونده داخله قارشی درعه ده ایدهدلک

تورکيه يي جمعيات بشريه نك تڪامي طريقه
 يوروتيه يله جك بر جريان اجتماعي ويا لکزر او، بزه حق
 حيات ويره بياير !

بوجريانك مبدأ حرکتی ايسه او طريق سـلاق
 کشف ايده جک عالمی بر نقطه نظر دن ايشه باشـلايان
 ذهنيتر .

علم اجتماعك بر عصره وارن تتبعی رهبر ايدين
 بوذهنيتهك ملكتيمزده ربع عصرلق بر حيات سي وفضيلته
 قازانديني معظم بردعواسی وار، بوذهنيت حق حياتی
 طائيمان بوتون هجوملره، سوء قصدلره و جنايتلره درغما ياشيور
 ويا شايه جق... ترقی لرك، ايضاح لرك و قايمي اولدن كودن
 كشفياتي هب اونك محصولی !

برنس صباح الدين بائقان حرنك فلاكتلی كونلرنده
 احتراسات و مجادلات سياسيتهك بي.ا.ن صوات و تهديدي
 قارشيسنده بريادن محيطه درين بر نظر، يوكسك بر وجدان ايله
 خلاص اجتماعي طريقنی كوسته مكده دوام ايدر كن برياندين
 رفقای مساعيله حيات خصوصيه و عموميه مزك اصلاحنده
 تعميمي لازم كلان استقامتی و ضوح عالمی ايله تثبيت
 جاليشيوردي .

بالقـان فلاكتی بکلنن سالم جريانی آچق ايچون

عزيز استادك مساعده لرينه كوو نه رك رفقای
 مساعیسی طرفندن آلتی سنه لك بر فاصله ایله طبعنه یكیدن
 تثبث ای دیلان بواثره مدافعه سندن هیچ بر زمان و هیچ
 بر تهدید قارشیسنده كری طور ماد قلی دعوا ی اجتماعی نك
 بر مسلك اجتماعی یه استحاله سنی اكمال ایدن مرحله -
 تكاملدر .

مسلكی حیات عملیه و اداریه زمیننه چکیره رك کنیش
 و فیاض رجریان اجتماعی حانه قویق . «اضمحلال قطعی ایله
 قاپانه جق بر فاجعه حائنده یاشادیمز بقای موجودیتمز
 مسئله سنی لهمزه و تکمیل بشرینك لهنه اوله رق ، حل
 ایتك ، دون اولدینی کبی بو کون ده ، مملکتك الوجودانی
 اولادلرینك عهدہ مسئولیتته مودوع بولنیور !

قزیل طوهرانی ، ۲۸ تشرین اول : ۱۳۳

محمد علی

مرکز استناد!

مرکز استناد !

حيات اجتماعيه منك متين بر اساسه استناد ايتديكڻي
ويجيڻ ايدو مددڪڻي علم اجتماع چوقدن بري كشف ايتمش؛
واوندن طوغان مسلك اجتماعي منك نقطه حركتي ايشته
بو حقيقت اصليه نك مدافعه سي اولمشدي . باشمزده قوپان
شو صوك قيامتله آرتق هر كس كورمكه ، آ كلامغه
باشلادي كه نه حيات خصوصيه ، نه حيات عموميه من ، هيچ
برينك حقيقي بر نقطه استنادي يوقش ! اهالي ، فرقلر ،
حكومت ... هب تملسز ، اساسسز ، بوسبوتون هواڻي
بر حيات ياشايورلر . بر قاصيرغه ايله صاورهلان يابراقلر
كي دوشديكمز بوشلقلر ايچنده ياپيهه جق ، طوتونه جق
بر بر آرايور ، فقط هيچ برشي بوله ميورز . حال بوك
يزي قورتاره جق ممسك ايچمزده وكوز منك اوكنده

طوريور! دون بونقطه سلامتی، بومبدأ اخلاصی کورده مین،
کورمک ایسته مین کوزلریمز بوکون آوروپادن قوغولد-
یغمزی یارین ده آسیادن قوغوله جغمزی پک اعلا کوریور،
فقط مرکز استناد ینه مجهولمز قالیور!

یا لکیز دوزو یولده یوروینلر - افتتاح ایدیله جک
مشکلات نه قدر عظیم اولورسه اولسون! - یاسی اوکلرنده
دکل، آرقه لرنده کورمکه آلیشیرلر؛ شو حالده بزده
مایوس اولمایور و مرکز استنادی یکیدن کوسترمکه
جالیشبورز.

اولکی دورک اوتوز سنه لک اداره کیفیه سنه قارش
محیط اجتماعیمزدن یکدیگرینه هیچ ده بکیزه مین ایکی
عکس العمل جریانی طوغمشدی: بونلردن برنجیدی عمومی
نظریه لر غندی قناعتلردن؛ ایکنجه جیسی ایسه علمی تحلیللر، اجتماعی
قانونلردن چیقورددی. برنجی عکس العملی تجلی ایتدیرن
استبدادک بوتون مسئولیتی بر شخصه یوکلنه مک ایسته مین
آمارد رقی ذهنیتی مطلقیت یرینه مشروطیتک، یعنی قوای
عمومیه نك فلان شکلی یرینه فلان شکلنک مدافعه سی
هر درده دوا صائش؛ شکلی طوغوردان اصلی قاورامق
لزومی، استبداد سیاسی مزک دوزورودن دوزوریه حیات.

اجتماعیه مزك ضعفندن ایلری کلدیکنی - تولیدینه جالیشد-
 یغمز علمی جریانک انبساطلرینه رغماً - سزمک بیله
 ایستهمه مشدی . یو یا کلش نقطه نظر اصلاحات نامنه
 یالکیز احترامات سفیله سیاسیه وسعتلر ویره رک
 تورکیه یه مشروطیت عنوانی آلتندم اسکي دورک اک
 فنا کونلرخی زمان زمان آراندیراجق قدر فجیع بردور
 ظلمات ومصائب دها یاشانیور! اجتماعي خسته لغمزك
 علمی بر تشخصی یاییلما دقجه ده اصلاحات حقنده درمیان
 ایدیلجك افكارك جمله سی بوسقیم ، مغفل ومهلك نقطه
 نظرلری چوغالته جق ، وبوناری تعقیب ایدن رجال ویا
 فرق سیاسیه - اک بویوک بر حسن نیلده ده مجهز بولونسه لر-
 مملکتک اضمحالاتی تسمریعدن باشقه برشی یابمش
 اولمایه جقلر !

بوندن دولاییدرکه ییلدیز تغلبینه قارشى ایکنی
 عکس العملی تجلی ایتدیرن ثبت شفهی وعدم مرکزیت
 اداری جمعیتی بویله بوسبوتون نظری وصرف منی
 مخالفتلرده ضرردن باشقه بر نالده کورمدیکی ایچین
 تشکیلات اجتماعیه مزك اساسی برتحلیله ، حیات خصوصیه
 وعمومیه مزى مفلوج ایدن خسته لنگ حقیقی بر تشخیصنه مطلق

براحتیاج ایله محتاج اولدیغیزی آ کلامش، ونشریاتنک
 اساسی علم اجتماعه استناد ایتدیرمکه جالیشمشیدی . علم
 حادثاتی یکدیگرینه ربدایدن مناسبتلری وبونلری اداره
 ایدن قانونلری کشف ایتمک و وسایه ده، تولید ایده کلدکلری
 استقبالی تدریجاً استخر اجه، یورو مکدر . اگر مشروطیتدن
 اولکی جمعیتمزک ناشر افکاری اولان ترقی لرله، مشروطیتدن
 صوکره عین مسلتک مدافعی اولان ایضاح لریک دعوالرینی
 اتحاد و ترقی نشریاتیه مقایسه کلفته قائلانه بیلسیدک
 برنجیسنده آتیک، یعنی افلاس حاضرک سنه لرجه اول
 کشف ایددیکنی، ایکنجیسنده ایسه یالار کون کونته
 دوشونولش واک یاقین بر استقبالك بیله قطعاً مجهولمز
 قالمش اولدیغنی قولایجه تسلیم ایدردک. فقط اونشریاتنک
 بو کشفیاتی مجرد علم اجتماع سایه سنده حصوله کلدیک
 واستقبالی قورنارمق اونک کشف ایتدیکی حقایق خالقیه
 استنادله ممکن اوله جنی ایچین اصولیات مسله صیایه سنه
 تعقیبی ایجاب ایدره استقامت اصلیه پرورغرامنی جیزمه دن
 اول بوکاس اساس اولان علم اجتماعک موقعی قیصه
 بر اشارتله تعیینه جالیشمق الزم!

۱. - علم اجتماع

مسائل اجتماعی به دایره اثر بزرگوار بر حقوق مقاله‌ها و بعضی اثرات نشر ایده‌ها که باطلاندیده شده بودند هیچ برنده علم اجتماعه لایق اولدینی موقعک تخصیص اولوندینی کور میوز. مجردات و تخیالاته مشبوع بر فلسفه اجتماعی تشکیل ایدن سوسیولوژی یا خود علم اجتماعی ایله حکمت و کیمیا قدر مثبت بر فن حالی آلا (علم اجتماع Science sociale) که قاریش دیرلمسی بوایکنجیسنک بزرده هیچ ده طانیماش اولدینی واضحاً کوستریور. فی الحقیقه علم اجتماع نامنه یالکیز (آدهون ده موان) که برایکی اثرینی ذکر ایدیویرمک و او اثر لرله بر لکده هیچ ده مناسبته دار اولمادقلری دیگر آثار اجتماعی و اقتصادی بی صایمق البته علم اجتماعی طانیق و طانیتمق دکلدر .

حال بوکه، اصول مخصوصه به مسائل اجتماعیه نك تحلیله
موفق اولان اورتهده یالکمز بر علم اجتماع وارا بونی
بیلیمک زمانمزی الک لردمی داک قیمنی برطرزده قازانمور
اولامور !

هرکس کوریورکه ، علوم ماضیه اصول مشاهده
و تجربیه طور غیور . بو علملردن بعضیلری یالکمز مشاهده
بعضیلری ده هرایکیسنه بردن استناد ایتمه ده . علم اجتماع
خلق ایدن ، اصول مشاهده در . مشاهده خصوصی بر
اصول تحلیله تملک شرطیه باشلی باشنه بر فن خلق ایده .
بیلیور . فقط عامی مشاهده لر سطحی مشاهده لرله اصلا
قاریشدی رلامالی . معین بر موضوعه متعلق مشاهداتک عالمی
اوله بیلیمسیچین او موضوعی وجوده کتیرن حاداناتی وسطی
دکل ، اساسی برص - ورتده قاورایه جق بر اصول تحلیله
تملک شرطی شو تملکدن طوغاجق کشفیات عین استقلا
متده یورویه رک چوغالمق سایه سنده بر تصنیف ، بر ترکیب
وجوده کتیریور . بو تصنیف و ترکیبلرله ده بر علمک تملی
وضع ایدلمش اوایور . علم اجتماعی ایسه حادانات اجتماعیه
عیهنی یالکمز عمومی و وسطی و ایستر ایستمن الک سطحی

بر صورتده قاوراد یغیچین مشغول اولدینی مسائلک روحنه قطعياً نفوذ ایده میور. منسوبیتک بوزمینده حقیقی بر علم تأسیس ایده بیلملریچین صرف اجتماعی یعنی خصوصی و اساسی بر نقطه نظردن قاوراملری لازم کلن مسائله بسیقولوزی ، حقوق ، اقتصاد ، اخلاق ، فلسفه و تاریخ کی مختلف و عمومی نقاط نظردن باتیور و برینک باشلادینی اثری بالطبع دیکری تعقیب ایده میور. دینک که علم اجتماعی نامیله جیقان نشریاتده نه اساسی بر تحلیل وار ، نه ده ولود بر تعقیب! اساسی بر تحلیل یوق ، چونکه حقوق ، اقتصاد ، اخلاق کی تظاهرات اجتماعی ، تشکلات اجتماعی به کوره دکشیر بر طاقم حالار! دینک که بونلر تشکل اجتماعی بی دکل ، بالمکس تشکل اجتماعی بونلری وجوده کتیریور. هر شکل اجتماعی به کوره باشقه بر طرزده تجلی ایدن و بوسفتله بر نتیجه اولوق اوزره تاقی ایدلمی لازم کان حادثاتی اسباب مولده ظن ایدن سوسیولوژی هیئات اجتماعی ده کی مدهش فرقلری یاراتان تشکلات اصلیه بی بالطبع کوره میور و بونلری تشریح ایده بیله جک بر اصول تحلیلده مالک بولونمیور. علمی مشاهده لرله اجتماعی کشفلری تولید ایدن بویله اساسی بر اصول تحلیلک مفقودیتی اوکنده ایسه هر سوسیولوغ

کندی نقطه نظریه کوره جالیشیر بر محرر اولیور . بو
شرائط داخلنده علم برینه آنجق بر آنارشی طوغه بیلیر .
تخمیناً اون سنه اولدی ، شمدی ضیاعيله متالم
اولدوغمز وطنداشلیرمزدن بر ذات شوسوزلری سویلیوردی .
«غریرر» سوسرلوزی (علم اجتماعی) به متلم اولدور دلفم
اثر ارك هیچ بری دیکرینه بکزه میور . اینسر ، شارل
لوفورنو ، تارد ، دورفرایم ، کورنار لوبونه کبی مؤلفر
مسائل اجتماعی به مختلف نقاط نظرده باقشدر و مختلف
نتیجه ره راصل اولمشدر . بومال بنی سوسرلوزی به عامر
اثر ارك عالیه بنی مضمده بویوک بر شهره به دوشوردی !
بویله مدقق برقاره قارشیدنده بولمق نه بویوک سعادتدر !
فی الحقیقه ایچلرنده عصر ارك بویوک ناملرینی طاشیدیان
محررلر ککی ده داخل اولدینی حالد بواثرلر اولسه اولسه
مهم وبوسبوتون عقیم بر فلسفه اجتماعی تشکیل ایده بیلیرلر .
فقط هیچ بروقده حقیقی بر علم ، بر عام اجتماع وجوده
کتیره مزلردی ، ناصلا کده کتیره مدیلر . [۱]

[۱] بالخاصه عام اجتماعله دورقهایم مکتبی آراسنده کی فرق
اساسی بی وایکجه بیسنک برنجیسنه نه صورتله یافلاشمق مجبوریتنده
قالدینی کورمک ایچون عام اجتماع رساله سنک ۱۰۰ و ۱۰۱ نجی
نسخه سنک ۵۹ نجی صحیفه سنه صراحت .

هر کس بیلیر که تاریخ طبیعیتک حیوانات، نباتات ویا معادن قسمی بونلر حقیقه، یاپیلان تحلیللر وتصنیفلرله بر علم حالی آله بیلمشدور. بر تصنیف نباتی و حیوانی موجود دکلکن بالطبع حیوانات ویا نباتات مسائلی ده برفن حالی آله مه مشدی. ایشته بشریتک علمی بر تصنیف اجتماعیه سنه مالک اراهه میان علم اجتماعی تاریخ طبیعیتک (کویه) دن اولکی حالی آگدیریور. نقطه سوسیولوژی منسوبینی بر سراب خسراندن باشقه برشی اولمیان خیالی علملرینک پشندن قوشار، وبوصورتله کندی عمرلریله برابر باشقه لرینک زمانلری ده تباه ایدرکن بری طرفده سسینر، صداسر طوغان قوجه بر علم، حقیقی علم اجتماع کشفیاتنی متباداً ومسلسلاً ایلرولتیور.

ایلك طلوعی اوج بویوک دهایه : لوبله ی، هانری-دوتورویل، آدمون ده مولنه مدیون اولان علم اجتماع هیئات بشریه یی اجتماعاً تحلیل ابدیه یلمک ایچین اصول اجتماعیه سنه [۱] استناداً وبسیطدن مرکبه دوغرومختلف صنوف اجتماعیه یه عاندوجوده کتیردیکی توصیف خصوصی (مونوغرافی) لرله تأسس ایتدی. سسکسان بوقدر

[۱] Cours de méthode de science sociales par Paul Descampes.

سنه دن بری عین مکتبه منسوب علما نك مختلف جمعیتلرده
 عین اصول ایله وجوده کنیر دکلیری تحایللردن [۱] ،
 آدمون ده مولك او مستثنا ده ای علمیه سیله ، چیقاردینی
 بر تصنیف [۲] ، بو معظم و کینر کجه مکملله شون بر ترکیب
 اجتماعی مایه سنه بشریت ، حیات و ضرر و نعم و عیب سنه ،
 کنیر سنه بکانه رهبر لك ابره بیلر لك و بر صورته علوم
 مائمه نك لافه سی اطرافنده طریقه و بیهی مرکزی بر علمه ،
 اك لزومی و اك قیمتی بر استناد لاهه تمليك ابره یور !
 بو تصنیف اجتماعی طایبق ملتاردن هر برینك هانکی
 تشکله هانکی درجه ده منسوب اولدینی بیلیمك دیمكدر .
 ذاتاً تاریخ طبیعیه ده مسئله تصنیف بر مسئله تشکل
 دکلیدر ؟ . . .

معدنی ، نباتی ، حیوانی هانکی عالمی تصنیفه
 بالقید سه کز بو تصنیفك استناد ایده چکی بویوك تشکلیری ؛
 یعنی مختلف استقامتلو تعقیب ایدن خطوط اصایه -
 تکاملیه بی کشف ایتك مجبوریتنده قالیر سکز . دیمك که
 هر تصنیفك اساسی بر تشکل مسئله سی اولیور . مثلاً تاریخ طبیعی به

[۱] La Sciance sociale, 56, rue Jacob, Paris .
 revue mensuelle.

[۲] Classification sociale.

لك سطحی بر وقوف سایه‌سندده اسمعی بیله‌دیکمز بر حیوان ایچین حلقوی یاخود ذات الئدایا صنفلرینه منسوب اولدینی سوبله نتیجه کوزیمزك اوکنه درحال بر تشکل مخصوص، بر طاقم اوصاف اساسیه کلیر. علم اجتماع سایه‌سندده بالذات کورمه‌دیکمز، طانیادیغمز، بر مملکتک، تجمعی ویا انفرادی تشکلردن هانکیسنه منسوب اولدینی بیلننجه کوزیمزك اوکنه درحال خطوط اساسیه‌سی اعتباریله معین بر طرز معیشت، بر طاقم اوصاف اساسیه کلیرور. بر ذات الئدایا بر حلقویدن تشکل تشریحیسی اعتباریله فاصل آیریلیورسه تجمعی بر جمعیت ده انفرادی بر جمعیتدن تشکل اجتماعیه‌سی اعتباریله اویله جه آیریلیور. یا اکنز بر تشکل تشریحینک کندیسندن بوسوتون آیریلان دیگر بر تشکل تشریحی به استحاله‌سی محال اولدینی حالده بر تشکل اجتماعیدن - شرائط لازمه داخلنده - دیگر بر تشکل اجتماعیه کچمک بالعکس بک ممکن! شیمدی نباتات ویا حیواناتدن هانکی نمونه‌نک هانکی فصلیه، هانکی صنفه منسوب اولدینی کوسنزه جک بر علمک فائده حتی الزمیتی تصدیقه بر لحظه تردد بیله کوسنرمین افکار منوره فاصل اولورده بو قدر متنوع و مختلف جمعیات بشریه‌نک ماهیت اجتماعیه‌لری اعتباریله هانکی

تشکله ، و او تشکلك هانكي صنفه منسوب اولدقلريني
 كوستره جك برعامدن كنديلريني مستغني عدايده بيليرلر؟..
 عالمده هانكي مسئله يي بر آرز قورجالاسه ق هيچ بر شيتك
 تصادفه تابع اولمديغني ، هر حادثه نك كنديسنه تقدم
 ايدن باشقه بر حادثه دن ، يعنى هر نتيجه نك بر سبب دن
 طوغديغني كورييوز . حقيقتك بو دائمي تسلسلاتي
 خارجنه چيقا بيلمكي خيالاً بيله تصور محال ايكن بوتون
 كائناتي اداره ايدن قانونلردن يالكنز انسانتي خارج
 طوتمق ممكنميدر ! دكسه ، حياتك سياره مزده صوك
 مرحله تكامله سفي تجلي اينديرمكدن باشقه برشي اولمايان
 انسانتي اجتماعاً اداره ايدن بر طاقم قوانين مخصوصه نك
 موجود اولاجغني تصديق ايتمك ده ضروري [۱]
 بونلري بيلوب بيلمه مك كندمزي اونلرك تاثيرلري
 آلتنده بولونمقدن اصلا قورنارماز . شو قدر واركه
 بيلمك كندري كندرمزي اداره ايتمك ؛ بيلمكسه كوري
 كورينه اداره اولونمقدن . ايكي شقدن بريني ترجيحه البته
 مختارز . يالكنز نتيجه يي تعيينده هيچده سربست دكلز .
 اكر حيات خصوصيه وعموميه مزه يوكسله بيلملا ريچين

[۱] Répertoire des répercussions sociales, par
 Edmont Demolins.

محتاج اولدقلری استقامت صحیحه بی ویرمک ایسترسه ک
تفریق اجتماعینک هانکی تشکلدن چیقدیغی وهانکی تشکله
طوغرو یوروومک لازم کلدیکنی واضحاتعین ایده بیلملی یز.
قدرت واستقلالز آنجق بوحقایق خالقه یه وقوفزوحیات
همایده بووقوفدن درجه استفاده من نسبتنده آرتاجق!

مخوف ومهلاک اوچوروملرله دهشتلن برکیجه یوجیلغنی
قوتلی بر پروژکتورله ناصل تحت امنیته آلق ممکنسه
علم اجتماع سایه سنده حیات اجتماعیه نک، الک مفاق ومظلم
مسائلنی تنویر وتوضیح ایدرک استقبسال یوجیلغنی
اویله جه تحت امنیته آلق ممکن! تمنی ایده لم که وطنمز،
استقلال سیاسین غائب ایتمدن اول، بوکسکین ضیای
ارشاددن تماماً مستفید اوله بیاسین!

۲. — مسلك اجتماعى

مملكتتمزك هر طرفنده شدتانه كلن بر احتياجك
وضع اينديكى فقط اداره جيلرمزك حلنه بر درلو موفق
اوله ماديني مسئله اصلحاني ، علم اجتماعي ، مسائل
اجتماعيه مزه تطبيق ايله حله يوروين مسلك له ، عملي
بر تركيب اجتماعي حصواه كلش اولويور ! بر اصلاحات
پروغرامي ياييق ده اساساً بر تركيب اجتماعي وجوده
كنيرمكدور . بوايه آنجق برسلسله تحيلاتدن دوغاييلير .
ديك كه تحيلك بولونماديني برزه ينده تركيبك ده بولونه مامسي
ضروري ! حال بوكه شمدي به قدر تنظيم ايديلن والآن
ايديلكده بولونان اصلاحات پروژه و پروغراملري علمي
تحيللردن جيقمه عملي بر تركيب دكل ، فقط عندي
وبوسوتون سطحى بر نقطه نظر محصولي !

بر جمعيتى وقواى عموميه سنى اصلاح ايده بيلمك ايجين
 ايسه اولو او جمعيتك تشكىل اجتماعى سنى طانيالى و تشكلات
 سائر ايله آراسنده كى فرقلى تعيين ايده بيلمه لى . . . بونى
 پايه دن اصلاحات پروگراملى چيزمكه قالكيشمق دو مذهب
 بر كى ايله سياحت چيقم دن باشقه بر شينه يكره من !
 مع التأسف رجال و يافرق سياسيه منك حر كترى تماماً
 بويله بر حال آكدير يور !

واقعا، تنظيمات دورن دن برى چو غالان اصلاحات چيلر من
 صميمى برامل تجدد بسله يور؛ فقط بوتجديدك نه صورتله
 وقوعه كله جكنى قطعياً كشف ايده مه يور لر دى . يالكىز،
 شرط ترقى اولارق حربت، مشروطيت، معارف، اخلاق
 و نهايت غربليلاشمق لزومى دائماً ايلرى سوروليور دى
 و الآن سورولمده ! فقط بوتون بو ادعالي نه جمعيت، نه ده
 اونى اصلاحه چاليدشان ذهنيى برقاريدش ايلرى كوتو -
 ره مه دى چونكه تشكىلات اجتماعيه ذكر ايتديكمز
 تظاهرات مختلفه دن چيقم - ايور؛ بالعكس بونلر، مثبت
 ويا منفي طرزده تشكىلات اجتماعيه دن چيقيور .

اطرافره علم اجتماع كوزيله عطف ايديله جك اك
 سماجى بر نظريه بو حقيقتى اظهاره فضله سيله كافى :

مثلاً، اصول مشروطیت اسپانیاده و ار انگلتره دهده ۳
 آمریقا نك شمالی ده جمهوریتله اداره اولونیور ، وسط
 و جنوبی ده ! حال بوکه شو جمعیتلر آراسنده کی فرق
 قیاسکداز ! بود هشتلی فرقلر بالطبع شکل حکومتلرینک
 عینندن دکل ، فقط تشکیلات اجتماعیه لرینک غیرتیندن
 کلیور حیات عمومی حیات مخصوصه ما کیم
 قیوره تمکمل مجموعه شکل اداره ، مطلقیت ، مشروطیت ،
 جمهوریت هانکیسی اولورسه اولسون نتیجه داما بر :
 تغلب سیاسی ، تسفل اجتماعی ! بوندن دولاییدرکه
 بالکیز شکل حکومت یا خود قانونلریمزک تبدیلیله استقلال
 حقیقی به مظهر اولامایا جفمزی مشروطیتدن سنه لرحه
 اول اظهاره باشلامشوق . بو مساعی تشکل اجتماعیمزک
 تحلیلی نتیجه سی اولدینی ایچین وقوعات محتملی باشند باشه
 تصدیق ایلدی و مطلقیتله اولدینی کی مشروطیتله ده ظلم ،
 استبداد و آنا رشی دن بر دورلو قور تولامادق ! چونکه
 حیات عمومی بی چیقاران حیات خصوصیه نك یعنی
 تشکل اجتماعیمزک تعقیب ایتدیکی استقامت دون نه ایسه
 بوکونده او !

بو استقامت دیکشمه دیکه حیات عمومی ده - هانکی
 شکله اولورسه اولسون - وجوده کتیرله جک اصلاحات

ھېب سطحى وايستەر ايستەنر عقيم اوله جق ا مکر که
 حیات عمومیہ اصلاحاتی - قسم خصصه - وصنده - ايضاح
 ايدیلدیکی وجهله تشکلمز اوزرنده اجرای تأثیر ایدیه بيله جک
 براستقامت تعقیب ایله سین، فقط، متفکرینمزدن بعضیلری
 مشروطیتی الآن بر دوائ کل طرزنده تلقی ایدیور
 وداکر، بو طرز اداره حقیقه تطبیق ایدیلش اولسه یدی،
 مملکت شهبه سز قور تولوردی، ادعا سنده اصرار ایدیورلر.
 صیغه شرطیه ایله سرد ایدیلن بو ادعا اساساً بر محال
 اجتماعی بی تمفی اولویور ا چونکه مشروطیتک غایه سی
 اهالینک حکومتی تفتیش ایدیه بیللمه سیدر. حال بو که
 حیات خصوصیه سنده استقلال و تکاملنی تأمین ایدیه جک
 محال براستحصال، متین بر انتظامه مالک اولامایان و بناء
 علیه افرادی کندیلرینی اداره دن بوسبوتون عاجز قالان
 بر جمعیت، ناصل حیات عمومیہ سنی بحق تفتیش
 و اداره سی آلتنده بولونديره بیلیر؟ فرض محال اولارق
 بوکا موفق اولسه بیلایه، حیات خصصه - وصیه نك بوتون
 قابلیتسز لکترینی حیات عمومیہ ساحه سنه نقل ایتمکدن
 باشقه برشی یاپه مایان صنف مأمورینی بو قابلیتسز لک،
 بو اقتدار سزاق و بوضف اخلاق ایله تفتیش ایتمکدن
 نه جیقار؟ اساساً اشکل اجتماعیمز بولونانه نجه مبدل ویرکه

حکومتی دأما افرادہ ما کم قیدیور ! ایشته بز بورادہ
مطلقیت ، مشروطیت ، پارلمانتاریزم کی عنوانر آلتندہ
کیتدکجہ دہشتلہ ن سفل بر حیات اسارت ، فیزیل برسلسلہ
فجایع یاشایوب دورورکن محیط آطلاسینک اوبر طر فندہ
عین تشکلہ ، تشکل نجمی بہ منسوب بولسان مکسیقا
جمہوریتدہدہ اساساً وتماماً بز ممکنہ مشابہ قانلی مناظرک
تماشا کری بولونیورز !

دیمک کہ قومیت ، وشکل حکومتمک باشقہ لغنہ رغنأ
عین تشکل مریردہ عین نتیجہ بی وبرییور وتشکاک تأثیر
قطعیسی دہ بوصورتلہ تجربہ ثابت اولویور !

بو مشاہدہ ، یالکز شکل حکومتہ منحصر دکل ؛
مرہانکی حادثہ اجتماعیمک علمی برتحلیلنہ کیریشیلسہ
درحال تشکللہ اولان ارتباط اصلیسۂ تبین ایدیور !
ایشته معارف مسئلہ سی دہ بویلہ ؛ دون ناعل قانون اساسی
ومشروطیتی قبول ایدیور مکملہ ملکیت قورناریلیر ادعاہندہ
بولنیور ایدیسه ک بوکون دہ بوتون فلاکتلریمز جہلمدنمش
وبناء علیہ اصلا حاندہ اساس اہالیمزی تنوبرایتمک ، انسال
آتیہ بی منور مفکرہ لرلہ تجہیز ایدہ جک بر تربیہ مظہر
ایتمکش قناعتی طاشیورز . بوقناعت دہ ، عین خطانک

تبدیل شکل ایتمه-سندن باشقه بر شی دکل ! چونکه ،
تفوق اجتماعى بی تأمینده اشکال و وسائط حکومت نه
قدر عاجزه - معارفده اونستده عاجز !

بو عجزك اك قطعى دلیلى ، زمانلرينك فكرآ الكمنور
محیطلرینی تمثيل ایدن هیئات اجتماعیهك انكشاف
فكریلرینه رغماً برر برر سقوط ایتمش و ایتمكده بولونمش
اولمالریدر . ازمنه قدیمهك او دائمی مدار افتخاری
اولان یونان سیمتهلری ! ... اك بویوك بر انكشاف
فكری و اك یوكسك برحس بدیعی به اعتلالری سقوط
اجتماعیلرینه اصلاً مانع اولامادی ! . ایشته ازمنه
متوسطهك اك منور محیطی صاییلان انداس ! بغداد
و بخارا رکبی اوده نه فجیع بر طرزده و بردها
قالقه مامق اوزره کوچوب کتدی ! ایشته ازمنه اخیریه
بدایع فکریه جه اولدینی کبی صنایع نفیسه جهده بر
انكشاف مستثنایاشایاتان ایثالیاجهوریت و برنسلکاری !
متین بر تشکل زراعی به استمداد ایتمه-دن ظهور ایدن
تجارتك حصوله کتیردینی سریع و موقت بر ثروت ...
آرقه-سندن تغلب سیاهی احتراصلرینك بسله-دیکی قائل
اختلالر ، مدعش استبدادلر ، فجیع صحنه لر و نهایت
سقوط و خرابی ! ... انفاضلری اوزرنده تأسس ایدن

شمیدیکی ایثالیاده - ظواہرک پارلاقلفنه رغماً - افتتاح
ایدیلہ مہین بر سلسلہ مشکلات ایچندہ چیرینوب طور ییور.
بوکون فرانسر و انگلیز لیسہ لرندن چیقان طلبہ بی
معلومات جہندن مقایسہ ایدہ رسہک آرادہ کی فرق
بویوکلکندن البتہ متحیر قالیرز! انگلیز کنجلیری ،
فرانسزلر ککینہ نسبتہ مکتبلرندن عادتایاری جاہل اولارق
چیقبورلر. حال بوکہ حیات عملیہ صحنہ سنہ کیرنجہ برنجیلر
ایکنجیلرہ نسبتہ نہ قدر فضلہ بر قدرت تجلی ایتدیر ییورلر!
بودلائلی ذکر ایتدہ دن مقصد من معارفک قیمتسنزلرکینی
ادعا دکل ، بالکنز تفروہ فکرینک تفروہ اجتماعی بی تأمین
اہرہ دیکنی ، نظام اجتماعی ک عامل اساسی اولار یفنی
کوسترملک! تشکل تجمعییدہ اکثریتلہ قانونلر کی معارف دہ
بر غایہ تلقی ایدلدیکی حالہ تشکل انفرادیدہ بالعکس بر
واسطہ اولویور .

فی الحقیقہ مسائل اجتماعیہ علم اجتماع کوزیلہ باقبیلرہ
صراحتہ کورولویور کہ تشکل انفرادی ، استفادہ و تعالیٰ
شخصیہ دوغرو قلمی بر حرکت نسیم ایتدہ ! حیات
مخصوصی بی حیات عمومیہ ہا کاقبلہ وادریہ الک قلمی

بر نفوس اجتماعى ميقارانه عامل اساسى ده ابسته بو
استقلال شخصى بى خلو ايدنه جريان اجتماعى ا بو
جريان ايد فقط هر كنى صرف معنوى اولاده بر نور
فكر بده دكل، فقط فعال بر سعى دادى، حياتك دكشن
امتيان ايدنه دأما اوبه يلك ايجين تكملة بيردوب بر استحصا
د بونلرك انكشاف ايتيردوبكى اوصاف اجتماعيه ده دوغوبور.
سعى مادريك كوشه كلكنمه ميقانه تشكىل جمعى،
منويشنى استحصا ايدنه زياده استهواكه ميل ايتيردوبكيجين
شخصيت و قابليت اجتماعيه لك انكشافه مانع ا بوننه درلايى
فردى عالم، جماعت، فرقه و حكومه؛ يعنى اشخاصى
يكسبكينه باغدا باره فقط استفادلر بى دأما شخصيتلىرى
خارجنده آرافه محكوم انسانلر ده مركب بر جمعيت عاظمه
خواجه ايد بور. سعى مادريك صيقيلنمه ميقانه تشكىل
انفرادى ايد تشبث شخصى ايد فعال بر استحصاال توليد
ايدرك قابليت اجتماعيه لك انكشاف تامنى اعضاء
ايد بور و تشكىل جمعيده اولد يفى كى شخصى شخصه دكل؛
فقط نمك مخصوصى بى ميقارانه جتين و فعال بر راعنده
اولا طره راعه صوركده مساعى ساره استحصا ايدنه، بط

ایده رک استناد لاهری یعنی کندی کندی پندیده کشف ایده
مستقل و منفرد شخصیت پندیده مرکب بر جمعیت فعاله خاصه
ایده یور ! مجموعه هریت و رفاه اجتماع پندینی دائماً و سائط
عمومیه پندیده بکلیه کارکاری و بطنه دکاری یعنی هیچ بر پندیده
بود و ادقاری هالده انفراد پندیده، استقامت و رفاه اجتماع پندینی
نسبت شخص پندیری و اعتبارات منبر لایه ایدیه و مساعی پندیری،
بو طرز معیشت و توبیخ بی هر زمینه یکپندیده او متین
تشکیلات اجتماع پندیده تأیید موفوق او پندیده - تشکیلات
انفراد پندیده، انسانه طومرینی ایشک ایجاب استریکی
معلوماتی حیات مساعی پندیده بالتجربه اهر از ایده یور و بو
صورت پندیده مبراً هر کنده پندیده معلومات عمومیه چه نسبتاً و لها
فقیر اولاده انفراد پندیده، هیانده ای پندیده و کج ایشک پندیده
موفقیته تأمین ایده هر یک معلومات عملیه و حقیقیه مشاهده
و تجربه ایده و یا قیاس و لها انفسه و کج ایده یور و پندیده
دولاییدر که مشاهده و تجربه و حقیقه و عقاید مخالفه -
لأناتک کشفه یور و بین علوم حاضر و ده محیط انفراد پندیده
تکامل فکری محمولی ابناء علیه هر یانه انفرادی به انکشاف
فکری پندیده و کل به استعمار زرا پندیده - تشکیلات انفرادی پندیده

ايفضاح ايريدى جى دى بهرله - منفرد باشلويده ، نئيت شخصى
 دى مەلىك مەنەرىنى يى خەلق ايرىدە بر طرز مەنەرىنى استەمارەدە
 طوغۇر بۇر . [۱] دى مەلىك كە مەلىكەت دى قانونلەر كېي مەعارف دە
 بر سەبب دىكى ، نەشكە كۆرە مەبەت دىا مەنەرىنى شەكلىدە نەجلى
 ايرىدە بر نەجىمە !

ادىان موجودە نەك دە بو حەقىقىتى نە صورتلە تائيد
 ايتدەكلىرىنى كۆرەك ايجىن عىن دىنەك مەخلف جەمەتلەردە كى
 طرز تەجلىسە باقالى !

مەلا قاتوئەكلىكك اسپانىا ايله فرانسەدە كى تائىرى
 باشقە ؛ شەمالى آمەرىقەدە كى تائىرى يەنە باشقە ؛ شەكل -
 تەجمەنى يە مەنسوب اولان اسپانىا ايله ايكى شەكلك قارىش دېنى
 فرانسەدە دىن قوۋە اجرائىيەنى اىلە كچىرەك يارار بر واسطە -
 سىياسىيە ، بر آلت تەحكەم شەكلىدە تەجلى ايتدىكى خالە
 انفرادى آمەرىقەدە خاسە بر عامل تربىوى ، بر استنادكە
 وجدانى اولويور ! بو او قدر جالب دىقتەركە فرانسەدە

[۱] Histoire de la formation particularistes
 L'origine des grands peuples actuels , par Henri
 de Tourville, Firmin-Didot , Paris.

بوکون ، دينک سوء استعمالنه قارشى بر عکس العمل
طرزنده نمايان اولان ، دينسزک بيله بويوک بر جريان
سياسى حالتى آلمش وکندى صيره سنده قوه اجرائيه يى
يا قلامفه يارار بر واسطه تحکيم حالته کچمش !

بر وستانلق ده بويله ؛ محيط تجميعيه مستبد ، محيط
انفراديده حريرور ! بو صورتله تشکيل تجميعيه سوء
استعمال ايديلديکى ايچين بر واسطه تحکيم اولمق درجه سنه
سقوط ايدن وزمانله اونسبتده شديد عکس العمللر توليد
ايله ين اديان ، تشکيل انفراديده اسمقلال شخصيه
رعيتکار بولونديى و بوتشکله بر لکده مسعود بر اجتهاده
تکامل تعميب ايله ديکى ايچين اک بويوک بر احتياج اجتماعى به
دائما جواب ويريه ور و بوندن دولايى عمومک مظهر
حرمت و تعظيمى اولويور ! شو حالده دين اسلامى مانع
ترقى ظن ايدنلر بو ظنلرنده تماماً آلدانمش اولويورلر
مانع ترقى اولان دينز دکل ، فقط تشکيل اجتماعيمز !

اخلاق ده تشکيل نوعنه کوره يا تکامله يا خودتنى به
تابع ! کوشک بر استحصال دولاييسيله فرد مرکز
استنادينى کندنده بولديره مايان ؛ ايستر ايسته من عايله ،
جماعت ، حکومت کي وسائط عموميه ده آراتان و بوندن

دولايي كنديسنى هر حق سر لڼه هر ذلته قتلانديران تشكىل-
 تجمعي بدياً عاقل ، متعاقباً متدنئ ، كيند كچه متفسخ
 بر اخلاق چيقار ديني حالده فعال و متزايد بر استحصاله
 فردو يكانه استناد كاڅه كنديسنده كشف ايتديرن ؛ بو
 صورتله متشبهت و مستقل شخصيتلر چيقار ان تشكىل-
 انفرادى متين ، متكامل واو نسبتده متعالى وجدانلر
 خلق ايدييور .

كوريلديور كه هر مسئله ده مولد اصلى ، تشكىل اجتماعى !
 حال بو كه سوسيولوژى يا خود علم اقتصاد ، مسوولبرى ،
 پسيقولوجى ، فيلسوفلر ، مورخلر مسائل اجتماعيه يي تدقيق
 ايدر كن بو حقيقت مركزيه يي اصلا كوره مه دكارى
 وبوندن دولايي حادثاتى اساسلرينه ارجاع ايدمه دكارى
 ايچين دائمى نتيجه يي بر رسبب ظن ايتملر وزمين اجتماعيده
 غير مترقى بر ذهنيته ك حدود عقاوتى خارجنه چيقا مامشله
 بو شرائط داخلنده اصلا حاتيجيلر مزي معذور كورمكله
 برابر حقيقت نامنه تسليم ايدييور زكه ، رجال ويا فرق
 سياسيه مزك پروغراملرى حادثاتك اسباب اصليه سنه
 نفوذ ايدن علمي تحليللره دكل فقط معقبرلرني اك بو يوك
 حسن نيتلره رځماده خطادن خطايه ، افلاسدن افلاسه

کوتورن عندی تخمینار، سطحی فرضیه لره استناد ایدیور. ایشه محافظه کارلق، لبرالک، ده موقراتلق، سوسیالیستک، تجدد یا خود ملیتپرستی کبی نظریه لره هب تحلیل علمی یوقلغندن و مفکره لره برلشمش بعضی قناعتلری برر حقیقت مسلمه عد ایدرک اونلردن استدلال طریقیله حکملر جیقار مق اصول سقیمندن نشأت ایدیور. فقط مسائل- اجتماعیه نك علم اجتماعله تحلیلانه کبریشیلنجه واضحاً کوروایورکه بوتون بوتیکتله، بو باصمه قالب عنوانلر حقیقت حاله هیچ برشی افاده ایتمه یور. هانکی مملکتده خصوصی و عمومی هانکی محیطده اولورسه اولسون ترقی، زمانك احتیاجات حقیقیه و عملیه سنه اویمق، بوده تکامل- اجتماعینك خلق ایتدیکی تشکل انفرادی استقامتمنده یورومکله ممکن !

فقط تشکل انفرادی استقامتمنده یورومک غربیللاشمق دیمک دکلدر. چونکه غربیده ده انفرادیلاک نفوذی غالب بولونمقله برابر ایکی بویوک تشکل، کندیلرندن چیتان فروعاتله برلکده قارشیللاشمش و آوروپانك مختلف مملکتلرنده قاریشمش بر حاله بولونیور. بو تقدیرده لاعلی تعیین غربیللاشمق لزومندن بحث ایتک اول، مسئله بیالک سطحی بر نظرله کورمکدر. ثانیاً هر عنصرک ماضی

و حاضرده كى محيط طبيعى و اجتماعى كنديسنه بر خصوصيت
 تأمين ايدنيور. حتى تشكىل انفرادينك زمانمزمده كى اليوكسك
 برانكشافى تجلى ايتدين انكليز لرله شمالى آمريقالير ياكيز
 عين تشكىله دكل فقط عين عنصره منسوب وعين لسانله متكلم
 اولدقلى حاده بيله محيط طبيعى و اجتماعى لرنده كى
 فرق لردن دولايي ينه تصنيف اجتماعى داخلنده قالان بر
 خصوصيته مالك بولونيور و بو صورتله دونكى انكليز -
 مستعمر لرى بو كونيكي آمريكانك ياكيلرى اولويور .
 ذاتاً شخصيت و خصوصيتك هر زمينه ترقيسنه كمساعد
 اولان تشكىلده تشكىل انفرادى دكلى ؟ ديك كه هيج
 بر ملتى تقليده قالميشمقله او ملت اوله ماياجمزم و اساساً
 اولقلمزمده شايان تمنى بولونماديني كى ياكيز مليتمزه
 صار بلقلهده اولديغمزدن فضله هيج بر وارانم تملك
 ايدمه يز. چونكه كم فعال براستعمار زراعى و اقتصادينك
 توليد ايله ديكى قابليت اجتماعيه و بوقابليت كيتدكجه انكشاف
 ايتدين بر تربيه انفراديه ايله قازانيلاجق بر نتيجه هيج
 بر وقته حسيات و تمنياتله تأمين ايديله من . فقط
 محيط فكريمزمده غربيلاشمق فكرى مملكتمزمى غربك
 و سائط ماديه و معنويه سيله تجهيز معناسنه آلينيور . وطن
 ايدنيور زكه كمترقى مملكتلرده اولديني كى توركيهدهده

مکمل شوسه لر ، دمیر یوللری ، لیمانلر ، قاناللر ،
 دریدنوتلر ، مکتب و کتبخانه لر ، بانقلر .. الخ کبی تأسیسات
 وجوده کتیر رسه ک تورکیه یی غربک سویه مدنیه سنه
 یو کسلته بیلیرز ! هیچ دوشونمه یورز که بز بونلردن دائماً
 محروم اوله کلمشکن غرب بونلری یوقدن چیقارمش
 و چیقارمقده دوام ایدیور . شرقک تدیسی یولسلرلر ،
 جهل یا خود اداره سزلکدن نشأت ایدیور دیویرمکله
 ناصل اسباب توقف و تدنیز ایضاح ایدیلش اولما یورسه ،
 غربک ترقیات حاضره سی یوللری ، مکتبلری ، مؤسسات
 علمیه سنک مکملیتندن یا خود حکومتلرینک حسن اداره سندن
 دوغویور دیمکله ده اورانک اسباب تفوقی ایضاح
 ایدیلش اولما یور ! چونکه جهل ایله صرفانی ، یونسزلقله
 یوللری ، ای و یا فنا اداره لری حاصلی تدنی ایله ترقی یی
 خلق ایدن اسباب اصلیه وار . بز بوسبیلری آراشدیرمه
 جغمز یرده دائماً تولید ایدمه کلدکلری نتیجه لرله اوغراشیورز
 وبالطبع سعیمزده ثمره سز قالبور !

فی الحقیقه نه دن دولایی شرق بو قدر جاهل ایکن
 غرب او قدر منور ؟ ... نه دن دولایی شرق بو قدر فنا داره

اول نور کن غرب او قدرانی بر اداره مظهره .. نه دن دولای
 شرق موقت بر شمعنه دن سوکره بو قدر فقیر و متدنی قالمش
 ایکن ضرب او قدر زنیکن و مترقی ؟ .. ایشته بو
 سؤاللرک حقیقی جوابلرینی یالکیز علم اجتماع و بریور
 «هیونکه ، بریور ، شرقی لاهوت شکل تجمعی نکه ، غرب
 ایسه باخاصه شکل انفرادی نکه تأثیری آتتمه ا »

تشکیل تجمعی ده مسئله موجودیت سی ، ملک ،
 طائفه ، یا خود قبیله ، فرقه و یا دولت جماعته استنادله حل
 اولونمق ایسته نیر ، شکل انفرادی ده ایسه فرد مسئله

موجودیتی ، ده طوغمیری بوتون مشکلات حیاتی
 قدرت ذاتیه و تشبث خصوصیه استنادله حله تمایل
 ایدر . تجمعیلرده حیات خصوصیه و عمومیه عائد
 هیئتلر افرادک عطالت و قابلیتسزلکنی جبر و تلافی ایتمک
 مقصدینی تعقیب و نتیجه بو عطالت و قابلیتسزلکی محافظه
 وادامه ایدیور ، دیمک که شکل تجمعی تربیه سی بر
 تربیه عاطفه ا افرادیلرده کی هیئتلر ایسه فعالیت و قابلیت
 شخصیه دن دوغدینی جهته بو فعالیتک احتیاجاته اک
 موافق بر طرزده استعمالنی احضار ایدرک تکامل
 اجتماعی بی تأمین و تسریع ایله یور ، دیمک که شکل انفرادی
 تربیه سی بر تربیه فطانه ا

آسیا امالیسیله آوروپانك شرق و جنوبی، آفریقا،
وسطی و جنوبی آمریکا اقوامی نسلک جمعیه یه، آوروپانك
غربیه آمریقای شمالی جمعیتلری ایسه نسلک انفرادی یه
منسوب. بو جمعیتلرک غیر قابل انکار اولان ازیچی
وحیر بخش تفوق اجتماعیلری آنجق قابلیت فردیه و قدرت
شخصیه نك انكشافدن نشأت ایدیور. فرد، عائله
جماعتی، قبیله، فرقه لرله حکومتک وصایت و تحکمندن
تماماً صیر یلمشدر. [۱]

فی الحقیقه علم اجتماع اثبات ایدیور که بویکانه تفاوت
اساسی نتیجه سی اولارق تکمیل جریان اجتماعیه ایکی
استقامت متباعدیه متوجه! سعی، تملك، عائله یعنی حیات.
خصوصیه نك تجلیاتنده اولدینی کبی حیات عمومیه نك سلسله.
قظا امراننده هرشی باشقه باشقه تأثیرلره معروض! بویکی
جریان اجتماعی بر برینه هیچده بکزمه یین ایکی انسایت..
دنیا نك هانکی گوشه سنده قارشیلانسه لر یا خود مجادیه

[۱] بوراده فرد تبیری ارککه اولدینی قدر قادینه ده شامل.
محیط جمعیه ده قادیلرک موقعی نه قدر حقیر یا خود ضعیف
ایسه محیط انفرادیه او قدر محترم و متعالی! تربیه انفرادیه تأثیریه
تشبث شخصی و تعالی وجدانیلرینک ازدیادی نسبتنده موقع اجتماعیلری
کیتدکجه یوکسه لیور، حقوق مدنیله لر بوتون جمعیت لهنه اولاق
آرتیور.

کیریشه لر مبارزه ، غیر مساوی قوتلرله اجرا ایدیلیر
 و نتیجه یی تبیین ایچین ایسه هیچ کیمسه نك شبهه دوشمك
 احتمالی اولاماز ! دنیانك هیئت عمومیه اعتباریله بویله
 ایکی متباعد میلله تقسیمى اك دقتسزلر بیله کوردیور ،
 فقط وضوح فنیسیله آنجق علم اجتماع ایضاح ایده بیلیور ،
 « مونك ، دیور ، شرقده جماعت هاكم ، غربده ایدر
 مظفر » [۱]

فقط نیجی شرقده فرد متضاداً ازید کلمیکی هالده
 غربده متضاداً مظفر ؟ ایشته علم اجتماع او حقیقه بی نظیر
 اولان ضیای تحلیلی سایه سنده بوسبوتون مجهولمز قالمش
 اولان بومعمای تاریخنك مرکز خلقته قدر نفوذ ایدیور ،
 بشريت عالمه ایله بشريت فعاله یی تجسم ایتدیرن
 بو ایکی جریان اجتماعینك مذشألرندن اعتباراً تعقیب
 ایتدکلی استقامتلی و بونلردن چیقان نتایج مسلسله یی
 برر برر کشف ایله یور . بو کشفیات قارشو سنده ایسه
 هیچ ترده امکان یوق ! غرب ، وسائط حاضرده
 مدنیه سنی ، اختراعات و کشفیات علمییه و صناعیه سنی
 و بونلره مهد ظهور اولان تشکیلات اجتماعیه سنی باشقه

بر محیط‌دن آلامش ، فقط اولری بالذات وجوده
کترمش و.تزايداً کترمه‌ده ! مسئله ايشته بوقابلته ،
بو قدرته تملك ایده بيلمه‌ده ! يوقسه بوکونکی مدنيتک
يالكيزکوز اوکنده کی اثرلری تنظير و تقلید ایتمکله اونک
درجه‌سنه وارمق حتی باقلاشق شویله طورسون بالعکس
اوزاقلاشمه‌ده دوامز ضروری !

اونو تمایلم که مملکتتمزی وسائط حاضره مدنيه ايله
تجهیز ایده بيلمک ایچین ینه غربک معاونت مالیه‌سنه
مراجعته مجبورز. بومراجعت شرائط حاضره اجتماعیه من
داخلنده ایسترایسته من قوای عمومیه دلالتله اولاجفندن
حیات عمومیه‌نک حیات خصوصیه تحکم و تعالی ده‌ایزاده
آرته‌جق. یعنی بو خصوصده آینه‌جق تشبثات، وجوده
کثیر یله جک، مؤسساتک یکانه عامل و صاحبی ظاهر احکومت،
باطل آینه‌ضرب اولاجق! حال بوکه یالكيز وسائط سطحیه -
همراهیه سی آملغه درجه‌سنه و اراجتمزی ظن ایتدیکمز
ضرب مدنیتی خلق ایدن تشکل: حیات خصوصیه بی حیات
عمومیه‌نک ، درات جماعتنک صحابت ، نظارت و تحکمی
آئنده بولونمیرانه میرانه جمعیتک دکل ، بالعکس حیات
عمومیه بی حیات خصوصیه‌نک نظارتی آئنده بولونمیرانه
میرانه انفرادینک محصوری !

ديمك كه غربيلاشمق عنوانى آلتىده تعقيب ايتمك
 ايسته ديكمز استقامت بزي مصيبتلرك ييرتيجي نجه لرينه
 دوشيرن او اسكى استقامتدن باشقه-ي اولمايور. يك
 محتملدر كه قناعت عموميه-يه تماماً مخالف دوشن بو ادعا
 قارئلره غربب واو نسبتده حقيقتدن بعيد كورونسون !
 فقط بو انرده كي اثبات علمى صوكنه قدر دواملى بر
 دقتله تعقيب ايدمك زحمتنه قاتلانيليرسه قناعت عموميه-نك
 مسائل اجتماعيه مزده تماماً يا كاش بر استقامت تعقيب
 ايتديكي آكلاشيلاجق وعين زمانده، مملكتتمزى وسائط-
 حاضره منيه ايله تجهيز ايدركى بو وساطتى خلق ايدن
 قابليت اجتماعيه-يه تماماً تملك ايدم بيايمك ايچين تعقيبى
 لازمكلن يوللاركده هانكيلرى اولدينى تعين ايدمك .
 يالكىز بو يكي يوللرى يعنى مسلك پروگرامنى چيزمهدن
 اول بو ايكي بويوك تشكلك استقامت اجتماعيه لرى ايكي كوچوك
 لوحده اولسون كوسترمكه چالشمق الزمدى ؛ ايسته
 تشكلى تجمعى وانفرادى لوحه لرى امكان درجه سنده بو
 احتياجه جواب و برك مقصديله وجوده كتيريليور. [۱]
 فقط بوتون انسانيتى احتوا ايدن بويله برمستله يى بو قدر
 دار بر چيرچيوميه صيقشدير مق قابل اولاماياجيچين

[۱] تشكلى تجمعى وانفرادى مباحثى آبريجه نشر ايديله جكدرد.

بو لوحه لوده تعقيب ايديلن غايه اصلى علم اجتماعك تشكـل
حقنده كي تدقيقاتى اجمالـن زياده قارئلى ، مسائلـ
اجتماعيكـك مركزى بر حقيقتيله قارشـيلاشديرمق
وبوصورتله تشكـل مسئله كفى تعميق لزومى اظهارايتكم
اولويور . فقط ايكن تشكـله قارشـيلاشديرمق زمـانه انفرـ
ديكـك ، تجمعـيـلـكـه قارشـي ارقطـمى روطـلى نفـرقـى كـوريـور
ورقابت عمومـيكـك بوقـدر شـدنـديكى بر زمانـه برنجـى تشكـله
هيچ بر وقت ايكنجـى تشكـله قارشـى جـيـفـيـلـمـا بـا جـفـى صـراـمـه
آكلـيـورـز . بو تقـديـرـده نـفـقـيـي لازم كلن استقامتك
استقامت انفراديه اولاجفـى آشـطـر !

ياكنز بر تشكـلـدن ديكرينه كچمك ممكنـى وممكنـسه
فاصل كچيله بيلير ؟ ايسته حلى لازم كلن ديكر بر مسئله !
تشكـل تجمعـى جـريـانـلـرنـدن برينـك ايلـريـده ايضـاح ايـديـله جـكى
وجهـله نوروج فيوردرلى محيط طبعيسنك توليد ايتديكى
تأثيرات اجتماعيه آلتنده تشكـل انفرادى به كچديكى وكافى
درجهـده مظهر انكشاف اولمقه وقت بولامادن تبديل
محيط ايدن بر جريان انفرادينـكـده تجمعـيـلـكـه رجعت
ايتديكى بيلتـنـجه تشكـلات اجتماعيكـده قانون استحـالهـيه
تابع بولوندينى كوردولور ديمك كه بر تشكـله ديكرينه

كجوك ممكن !

فقط علم اجتماع بو استحاله نك بو آنه قدر بالكنز
اقوامك تعقيب ايتديكى يوللارك يعنى ماضى وحاضرده
ياشادقلرى محيط طبيعيلرك مساعداولدينى سعيك تاثيرى
آئتنده حصوله كلديكى كوسترييور . [۱]

تخليصى چاره سنى آرامقده بولونديغمز توركيه ده ايسه
محيط طبيعيتك جريان انفرادى يي كنديلكندن تولايد
ايدجك اوصافى عاثر بولونمادىنى دائما جريان تجمعى زمينى
اولماسيله ثابت !

بو شرائط داخاند ايكى تشكلك آراسنده كى اساسى
فرقلرى وجوده كاتيرن اسباب اصليه بيلنمكجه اختياري
بر استحاله نك ممكن اولاماجى طبيعى ! فقط عام اجتماع
سايه سنده ارتق بو اسباب اصليه وقوف پيدا ايدىيور
وبو وقوفله ده بو آنه قدر اراده بشريه خارجنده حصوله
كلن بر استحاله اجتماعى بوننده بولم اراده بشريه وپورده
كنيرمك امطاني ادراك ايمىيور !

ايشته بر امطانه ايلك دفعه اولاروق علمى ومعظم

[۱] Comment la route crée le type sociale : par
Edmont Demolins, 2 vol .

بوانرك برنجى جلدى (بولار) عنوانيله توركجه يترجه ايدلشدره

بر حقیقت یہ تقارنہ بورویس (مسئلہ اجتماعی) نور کیلک
 ناصل نور تاریخیدہ کی ، نور نولاسی ایچین تھینہ مجبور
 اولدیغی اک عالم واک زلور استقامتدی تثبیت ایلر بور.
 بو صورتدہ علم اجتماع مسالک اجتماعی بر مرکز خلقت
 اولدیغی کی (مسئلہ) ده نور کیلک اک ویدائی
 اولاد لاند بر مرکز استفادہ!

نسخه ابن خلدون

نقطہ اجتماع

متفکران منظر نظرندہ مسئلہ اجتماعیه من سادہ جہ بر معارف مسئلہ سندن عبارتدر دنیله بیلیر. بوتون مشکلا نك بوتون آلام اجتماعیه نك نشر معارفله حل و تدای ایدیلہ. بیلہ جکی ظن اولئیور. آوروپا ایلہ تماسمزك آرتمی، بحران اجتماعیمزك کسکینلشمسی نسبتندہ معارفك تاثیر. شفا بخشاسنه اعتقادده قوت بولمده. چونکہ غربك تفوقی بر تفوق فکری، حالت اجتماعیه مزده جهل محسولی تاقی ایدیلیور.

مملکتیمزی وحقی بوتون شرقی حال تدنیدن قور. نارمه نك اوقویوب یازمه بی قولایلاشدیرمق، شکل حروفی تعدیل ایتمکله بیلہ قابل اوله جفی دوشونن ذواتك ادعالری بو طرز تلمیقنك حسن نیت ایمحانی حقیقتدن اوزاقلاشدیرمه.

نه درجه مساعد اولدیغی کوستر مکه کفایت ایدر .
 حادثات اجتماعیه بر اصول علمی ایله تحلیل ایدیلرک
 آرالرنده کی مناسبات آکلاسیلمه دن ، جمعیات مختلفه نك
 تصنیفی سایه سنده ، آوروپای غربیدن اقطار سائرهمه متوجه ،
 جریان اجتماعینک ماهیتی تعین ایتسه دن ؛ خلاصه علم
 اجتماع کشفیاتندن استفاده ایدلمه دن اصلاحات ایچون
 بر استقامت اساسیه بولمق و جمعیتی او طریقه سوق
 ایدمبیله جک عواملی کوره ک ممکن دکلدی .

فی الحقیقه نشر معارفه واسطه اوله جق مکتبلرک
 بر جمعیتی تحویل ایدمبیله جکی ادعاسنی تأیید ایچون ذکراولنان
 وقایعه علمی بر نظرله باقیمانجه کورولمورکه بونلر تحلیل
 ایدلمه مش حادثات اجتماعیه دن باشقه برشی دکل
 بناء علیه تحلیل وتصنیفک ویردیکی حقیقتلرله مسئله یی
 توضیحه احتیاج آشکارا

۱. — حراثت فکریه و حالت اجتماعیہ

قابلیت و انکشافات فکریہ بر استقامت معینہ و یرن
آنحقوق حیات اجتماعیہ نك شرائطیدر. تشکیلات اجتماعیہ پی
وجودہ کتیرن ایسہ جمعیتك تعقیب ایتدیکی طریق تشکلمده
تأثیرات متوالیہ سنہ معروض قالدینی زمین سعی ! بونك
ایچون انکشافات فکریہ ده سعی مادیك دوغرودن
دوغرویہ و طولایس۔ یله تأثیراتی مشہود ! شرقده کی
انکشافات فکریہ نك توجه ایتدیکی استقامتی صنعت رعی
و تشکل مجموعی ایضاح ایدر. ستپ و چول کی بر تعینی بویدن
بویہ قطع ایدن ایکی واسیع رعی زمینی قرون تدیمه دن
بری شرق جمعیتلرینی تأثیراتی آلتندہ بولندیر مشدر. قولای
بر سعیك براق دینی بوش زمانلر تخیله، استغراقه، مجردات
اوزرینه دوشونمکه استعداد و یر یور. تجھی عائله نك۔

ویردیکی طرز محاکمه ایسه (استدلال deduction). بو طرز محاکمه فکریک مشاهده و تجربه وادیسند یورو مسنه مانع. بوتک ایچین که شرقد زمان زمان بویوک تجارتک تحت تأثیرنده ظهور ایدن (جغرافیا، هیئت، علوم طبیعی) کی مشاهده مستد علوم (فکر استنتاج esprit inductif) ک فقدانندن طولایی توسع اید مدد.

ازمنه قدیمه تک ال یوکسک والک شععه دار انکشاف فکری می یونانده کوردولور. بوراده محیط طبیعی چوبانلغک حصوله کتبردیکی تخیل واستفراق قابلیتنی اشجار مشره حراتک واقنطافک ویردیکی سهولت بیان وچالاکی وکرله برلشدیرمکه خدمت ایدیکی کی محیط احتمانی ده اویانه حق حرکت فکریه بی صحبت ایدمهک برصنف بتیشدیریور: اولادیلری قوشانان طاعلردن اینن قهرمانلر، صوکره دکز تجارتنک چیقاردینی زنکینلر.

بوعواملک مسلسل تأثیراتی آتنده یونان قدیم مستثنا وبکشا برانکشاف فکری یاشاردی. فقط اقوام قدیمه تک ال منور والک متفکری اولان یونانلر؛ الفباک موجودی بر عرقی تمیل ایدن قارتاجه لیلر ناشده اولدینی حالده رومالیرک تحکم و استیلاسی آلتنه دوشویور. حال بوکه رومالیر یونانلیر یاننده ساده وجاهل برکوبلی ایدی.

رومانک یونانه بوتفوقی مهملک علم غلبه سی رکلی؛

چنین و فعال برزراعت اوزرینه مؤسس اولان منبع بر تشکک
قولای و کوشهک برزراعت ایله تجارت اوزرینه مؤسس
اولان دها ضعیف بر تشکک غلبه سی ایدی . چونکه
فعال بر سعی زراعی (رعی و اشجار ممره غریسی و مراتبی)
کبی بوسه زمانلر بر اقمیر . زراعت فعاله تفوق اجتماعی
دیگرلری ایه بر تفوق فکری تأمین ایدیر . دیمک که
حرائت فکریه نیک انکشافی یعنی تفوق فکری تفوق اجتماعیه
آیدیلور و ارنک ضروری بر نظاهری اولیور .

رومانک انحطاطی ده رومالیلرک یونان مکتبده
تنورندن ایلری کله بر حال دکل ! بلکه جمعیلکره تماماً
قوریه ماده اولده رومالیلرک نهایت فساد اجتماعی
مولدی اولده دولت شکل جمعیه دوشمه ارنده نشأت
ایدیلور .

رومانلری دوشدیکی انساخ و آتارشیدن قورتاره رق
اوروپا جمعیات جدیده سی تنظیم ایدن قوت ده شبهه سز
استانبولک فتحی اوزرینه عرفان قدیم حوله سیله بیرانسدن
ایتالیایه فرار ایدن - ارباب معرفت دکلدی .

غربک تعالیسی اسقاندینا و اناک محیط مجهولاندن
یورین باربارلر فقط بوتون جهللرینه ، قابالقرینه و غماً

بشريتك اوزمانه قدر واصل اوله مديني الكمتين برتشكل
 زراعيه تملك ايدن انفرادي باربارلر طرفندن وجوده
 كتيولدى . بشريته مشاهده وتجربه نك تأمين ايتديكي الك
 ولود واك مشمر انكشاف فكري يي ياشاتان، اختراعات
 جديده يي ميدانه كتيرن املر استعمار زراعي شكلنده
 ياپيلان بوانفرادي استيلا سندن دوغدى .

او هالده نظرمزى غربك نفوس حقيقيهنى تأمين
 ايمده دېوتومه اونظواهرات فكريه، سياسيه واقتماده آلتيره
 كيزلى قالاوه تشكىل انفرادى مقانيره سده نفوز ايتيريرك،
 محيط اجتماعي ده اوستقامتده تعميرل راصولده مالشمه
 الزم !

۲. — مکتبہ مرکز شکل اجتماعیمزله مناسبی

ترك كویلی و ترك شهرلی عائله نرمن چوجوقلری
مستقل بر حیاته حاضر لامیور، اوزلرهمی و تشبث شخصیلرینه
استنادله یاشامق و یوکسله بیللمك ندرتی ویره میور؛ بالعکس
مشکلات حیاتی حل ایچون دایما بر استنادگاه آرامق تمایلنی
حصوله کتیرمه ده .

زراعی، صناعی، تجاری بر دستگاه سمی اداره ایدن
عائله مشغول اولدقلری ایشه تشریك ایتدکاری چوجوقلری
ایچین برر استنادگاه اوله بیلیرلر .

فقط استقلال شخصیدن محروم اولان افراده — جماعت
عیالیه فوقنده — همیشه استنادگاهی اوله بیله جك حائر
اعتبار، واسع بر جماعت دها وارکه اوده دولت !
حیات عمومیه نك حیات خصوصیه ته فوقی اوزرینه

مؤسس اولان بوتون تجمعی جمعیتلرده اولدینی کبی بزرده ده خدمات رسمیه اسکیدنبری مستقل موقعلردن و بونی تأمین ایدن مساعی استحصالیه دن زیاده مظهر اعتباره فضله اوله رق منافع عمومیه نك اداره سی بونی آلدی بولندیرانلر ایچون مدار معیشت اولویور !

ملکیتتمز دولتك تشکندنبری قوای عمومیه تملک ایله یاشار ، یکدیگرندن آنجق ظواهری اعتباریه فرالی مختلف نمونه لر بسلامه مشدرکه بونک الک صولک استحالیه سی ، ایچنیده بولندیغمز تنظیمات دورینک محصورلی اولان ، مأمور نمونه سیدر .

تنظیماتک ماهیتی ، ایلریده کورتلدیکی وجهله ، وارداتی بر مرکزله طویلایه رق بویوک بر حیسات عمومیه جماعتی یعنی مرکزی تشکیلات اداره ایله چرچیوله نکه جک ، بر هیئت مأمورین وجوده کتیرمکدن عبارت . اوزرمزده آغیر بر تصدیق اجرا ایدمک بوحرکتی تولید ایتیش اولان آوروپاده نمونه آنخا اوله بیلکه جک مرکزی جمعیتلر موجود ایدی . بونک الک پارلاق نمونه سی ایسه تجمه یلکک انفرادی جریاننه قارشلی کوستردیکی بر عکس العمل تأثیری آلتیده قالمش اولان فرانسه !

تنظیماتله تشبث ایدیان ایش ، تشکیلات موجوده و اصول جاریه بی طوبدن دیکشدرمکدی . کاخانه خطنده

اصول عتیقه نك تماماً تبدیل و تعمیرندن، بحث اولونیورسیتی
یونك ایچون فرانسه ده (فانونشناس logiste) لرك واسکی
یونان سیده لرنده فیلسوفلرك، مؤسسات سیاسییه واداره یی
وجوده کتیرمکده ایضا ابتدکاری وظیفه بزده ده قانون
ناقل وواضع لرینه دوشدی. تنظیمانه برابر بوبوك مکتبہلر منک
تأسیسی ده باشلا یورن بریندن یکی قورولان ما کنه یی
ایشلته جك، دیگر طرفدن ناتمام ما کنه یی قدرت فکریه لرله
قوراجق و تعمیر ایدم جك آدمیره احتیاج درکار. بو
شرائط آلتنده وجوده کلن مؤسساتده (تربیه) بر قشدر
هیانه، (تحصیل) ده نظریات دکنا بلره طیانق ضروری،
تربیه بدنییه ایسه تماماً اھمال ایدلمش بولنیورکه بالخاصه
شایان دقت! اسکی تربیه رسمیه مزده تربیه بدنییه مک،
ادمانلرك تماماً شدیدیکی تربیه وکریه یرینی طوتدینی
معلوم. اوزمان مملکتی اداره ایدن صنف موقعی قدرت
بدنییه وجنکاورانه سیله محافظه جالیشدینی حالدیه بو
کونکی اداره جیلر صرف ترتیبات نظریه وقانون قوتی
ایله مملکتی سوق واداره اتمک داعیه سنده! ایشته
بو حالده تربیه نك تماماً شرائط اجتماعیه تأثیری آلتنده
بولندیغی کوستریز.

دیلمک که معارف عمومیه من تشکیلاتی آوروپا قارشیسنده

محافظة موجوديت ضرورتيله جمعيتز ده تولدايدن
جربانك تربيه ده كي تظاهرن دن باشقه برشي دكل: سلسله
مأورينه تقابل ايدن بر سلسله مكاتب ا

ناصل كه تنظيمات مملكتت مزايچون انفراديك واديستند
يكي جمعيتلره دوغرو بر ترقى تشكيل ايدمه يور ؛
جمعيتت مزك ، سعادت اجتماعيه به ايصال ايدن ، يوله كتير -
ديكني كوستره حك بر علامت اوله ميورسه مكاتبلر مزده
بوتى تأمين ايدم حك يكي بر تربيه نك مملكتته داخل اولديغى
كوستره حك بر علامت دكل !

بوبوك مكاتبلر مز زده ماضرك مشكوت ميرمه
ومنز ايرمه سنه قراي عموميه نك توسيع تحكيميد ياره ساز اولغه
مالبشان بركسك طبقي ايفشار ايرمه وسائطدن عبارت
اولديغى كورو يورز .

معارف ابتدائيه مسئله سنه ارجاع نظر ايديلنجه
اونده ده عين تمايل حاكم : معارف ابتدائيه هر مملكتتده
عين صورتله موضوع بحث ايديله رك عين نقطه نظر دن
تعقيب اولنيور . بزده بونك عادتا بر مسئله حياتيه عد
ايدلك ايسته نيالمسى ، شهنسز ، خلقك طبقه اساسيه سنى

تەشكىل ايدىن كۆيەنك اصلاح خالى ضرورتىدىن ايلرى
 كليور . فى الحقيقه زراعت ، صنعت و تجارت زەينلرغى
 تەشكىلرلە تەنظيم و توسيع ايدە جەك كيمسەلرە ھەب حيات
 عمومىيە ساھەسە كچەمدە اولمىسى حيات خصوصىيە مەزك
 تەمدى و تزايد ضعفە سەبب . بوضعت بوجە دە و مەملەكتەك
 احوال عمومىيە سەندە كەندىسى شەتلە حس ايتدىر مەكەن
 خالى قالميور . بئەلە مەسەلەك وسائط ادارىيەلە تەحرىك
 و ترقى ايتدىر لمىسى دوشونجەسى ميدان آليور . بۇكا غەربدىن
 نەقل ايدىلەن مؤسسات سياسىيەك شرايط حاضره آتەندە
 ايشلەلمەسەندەكى امكانىلر لاق دە علاوہ ايدىلەنچە ، جەمەك بوتون
 دەرلەر مەزك مەنشائى اولدىنى دوشونجەسى آتەندە ابتەدائى
 مەكتەپلرى مەسئەلە سەنەك بويۇك براھمىت ويرمەك واولردىن
 ايضا ايدە مەجكەرى خەتە بىكە مەك ايحاب ايدىيور . بو
 صورتە ، مەملەكە احوالەندەك دىرىن تەھولار واك بويۇك
 انقلابلرەك آنجىق تەھصيل ابتەدائى ساپە سەندە وقوعەكەلدىكى
 زەمەنە دوشويور .

كوردوليور كەبزدە تەھصيل عالى كى تەھصيل ابتەدائە
 ادارى و سياسى برشكىل آليور . وبونەكچىن مەملىرە
 حكومت قوتىلە عائە بابالرى فوقندە برموقع تامين ايدىلەك
 مال كزچو جوقلرى تدرىس دكل ، بابالرە دە فەكرى و سياسى

رهبرك كې بيوك بروظيفه تحمیل اولنقى دوشونیاپور .
 حالوكه تاثيرى عالمه تربيه سنك و محیط سعيتك ايجاباتنه
 تابع اولان بر مکتب وارسه اوده شرائط موجوده يي
 تبديل و تحویل و واسطه اوله جغفى ظن ايتديكمز ابتدائى
 مکتبلر بدر . بومکتبلرك عالمه و محیط سعيتك تاثيرات تربيه سفى
 تعديل ايدمكك و اوکا حاكم اوله جغفى بر محیط تربيه سوى
 تشكيل ايتمى ممكن دكل . مشاهدات بونى تماميله اثبات
 ايدىپور .

كوبيليرمنك عالمه تربيه سنه ياردجى اوله رق بالذات
 اداره ايتديكى مکتبلر حالت اجتماعيه تربيه تقابل ايتمه ده .
 اساس سعيلىرى رعى ايله بسيط بر زراعت تشكيل ايدن
 كوبيليرمن سعيى جماعت عماليه ايدم ، بناء علميه ضرورى
 اولدور كورمك . نهوا اصرار ايتمكده اولدقلىدن ايش
 باشنده قازانيلان ملكه بو سعيده دوام ايجون كفايت
 ايدىپور . چوققلىر عموميتله عالمه لرى آره سنده قاهره
 حياتلىرى قازانق ايجون تشبيلرته دكل ، جماعت عالميه
 استفاد ايتمكده درر . بو صورتله انفرادى كنجلىرى توسيع
 معلوماته اجبار ايدن سائقدن تماماً محروم بولتيپور .
 زراعت ايسه صانسم ايجور دكل ، باظمنه عالمك ايتياجى
 ايجور اصرار ايدىپور . بو شرائط آاتنده طبيعيدرکه

اوقوبوب یازمغه وتوسیع معلوماته احتیاج حس ایدلر .
 دوغروندن دوغرویه عائله طرفندن اجرا ایدیلن تربیه
 کوی امام ویا پاپاسنک معاونتله اکیل اولونور .
 ایشته بزده کویلرک مکتبسنزلکنی یاخود مکتبلرینک
 شرائط حاضره سفی کویلر مرکز بو حالت اجتماعیه سفی
 ایضاح ایدر .

برده معارف ابتداییه بی حکومت قوتیه ملکتنک
 هر طرفه یکنسقی اوله رق تعمیم ایتیش اولان فرانسه یه
 باقم : کورورزکه ابتدائی مکتبلرینک ویردیکی ملکه
 ومعلوماتدن استفاده تماماً حیات عملیه نك مساعده سنه
 باغلی . بو استفاده شهر لرده وحقی قیرلرک صنایع محیط لرده
 شهر حیاتنک وحیات صنایه نك استلزام ایتدیکی احتیاج
 تأثیری آلتنده دوام وانکشاف ایدییسور : چوجوق
 اوکرندیکی معلوماتک بر چوغنی اونوتمقه برابر اوقومق ،
 یازمق وحساب ایتک کبی ملکاتدن استفاده وسیله لر بی
 بولویور . حالبوکه تجاری وصناعی مرکز لردن اوزاق
 وبناء عالییه صائش ایچون ذکل صرف عائله نك احتیاجنی
 تأمین ایچون زراعت ایدیلن برلرده بو تحصیل ، حیات
 عملیه ده هیچ بر احتیاجه تقابل ایتدیکی جهتله هبا اولوب
 کیدیور . بورلرده تحصیلنی پک بارلاق بر صورتده

ا کاله موفق اولان جو جو قنرک عسکره کیتدکاری وقت
امضالرنی آتمقدن عاجز بر حاله گلش اولدقاری اکثریا
کورولمکنده در. دیمک که تحصیل ابتدائی ده سیمک ایجاباتنه
تابع : میات را عیارده و مملکت زده کی کبی اترائی برزراعتده
لزدی مس ارنمیر. مالبور که صنایع و مخصوصه تجارنه
فامده و منی ازدی مس ایلکنده در .

زراعی و لمقدن زیاده تجاری بر تشکیلی حائز اولان روم
و موسوی وطنداشلمزک معارف ابتدائیه دن استفاده
خصوصه مننده کوسترنگاری لای ووفتیقه ده بوقانون اجتماعی
ایضاح ایدر .

« مملکت مزده زراعت کریدر ، چونکه چیه فتجی
جاهل ، دیمکه هیچ برشی ایضاح ایدلش اولماز. مسئله
زراعتی اجرایدن هیئت سیمک بونی ایلر یلتمکه مساعد
تشکیلاتی حائز بولنما مسندن عبارت .

ترقییدن محرومیت کبی جهلده بونک بر نتیجه
ضروریه سی ! زراعتی ترقی ایتدیرمک ایچین مملکتک،
چیفه تجیلر مزلک اصل محتساج اولدینی عامل معی تنظیم
ایده ملک برصحات ترقددر . زراعی مستعمرلر ، زراعی
بائروالردن محروم بولنیورز ! بو طیبی صحابی ابتدائی
معلملری، واعظلر، زراعت مفتشلی، ناحیه مدیرلری

كې سعي بالذات و كندى حسابنه اوله رق اداره ايتمين
 كيمسه لردن خلاصه ، حيات عموميه آدم لردن هيچ
 برى هيچ بر صورتله ايضا ايده من . بونلر معارف
 ابتدائيه ، تشويق زراعت كې امنيت بخشا (١) عنوانلر
 آلانده مامور جياغك توسيعى وقواى عموميه دائره
 فعاليتك كيتد كجه آرتاسى ديمكدر ك تعالى اجتماعى يولانده
 دكل ، سقوط وانقراض طريقته ايلر يله مه ناك اك جلى
 نظام را تندن باشقه برشى اوله ماز !

شو حاله .

مخصوص اجتماعى قواى عموميه ناك تحكمنى آرتير مقلد
 دكل ؛ نسبت شومعه يملك انكشافى باب سفره حيات مخصوصيه ناك
 تنظيم و تقريسي و حيات عموميه مامور موده عين غايه ناك
 هدف اتخاذ ابرار مبله ممكن ا حيات مخصوصيه مژك تنظيم
 و تحكيمي ابله جمعيت موده بو كس لملك ابرار بنلر ك بو تعالى بى
 شمردى به قدر اراد يفتى كې قواى عموميه ناك تحريكه دكل ؛
 بلكه زمين استحصا لده فاز ايلر جمعيت مستقل موقبلر موده آراء من
 دار قابليتى اكساب ايلر من متوقف بولونوبير .

بونك ايچين كه حيات خصيه من اصلاحاتى انفرادى
 توبه ابله مجرب بر صنف مستقيم يتشديد مسنه استناد ايا بيرد .

تورکيه نك استقبال اجتماعي مأموريت نامزدی
اولان منورلرک جو غالمسنه دکل ، مساعی استحصالیه بی
نشبثلریله ترقی به سوق ایدہ رک محیط اجتماعیمزی تحوله
اوضراته جق عامل لرک یتیشمه سنه باغلی ! عقیم بر وادی به
صاپلانوب قالان حرائث فکریه من ، ادبیات و صنایع -
نفیسہ من ایچین ده متبن و فیضناک بر زمین انکشاف
وجوده کلمی آنجق محیط اجتماعینک بوتحول مسعودیله
قابل !

۳. طرز تملك

امنيت تملك سعيك قدرت وانتظامي، جمعيتك متانتی.
رائه ايدر . مملكتتمزده ايسه بو ، كايآ مفقود ا
مسئله نك تحايله كيريشيلنجه بورادهده صرف اداري
مسئله قارشيسنده بولونيلما ديني در حال تظاهرايدييور:
مملكتتمز خلقنك الاساسي والك ثابت قسمي تشكيل
ايدن چفتجيلر كويلورده مجتمع بر حالحه يشار. كويلي ايكي
نوع اراضيدن استفادە ايله تايمين مديشت ايدييور :
۱ — باطنه اقلر ، صرحالر كي كويليلر آراسنده
تقسيم ايدلماش اولان اراضي ؛ ايشله مكه حاجت قلادن
محصولي آلان بولرلك تقسيمنه احتياج يوق: عمومك
استفاده سنه متروك .

۲ -- مزرعه، استفادە ايديلمەسي ايشلنمە سنه، دوامل

برسعيه احتياج کوستردیکی ایچین عائله جماعتلری طرفندن
تصرف اولونمقده دره تشکيلات قدیمه به دائر آثار تاریخیده
« قرا و مزارع » تعیراتی تکرر ایدر : دولتی تأسیس
ایدن سپاهیلهر کندیلرینی معین مزرعه ده زراعت
ایدن قرا یعنی کوی جماعتلری قارشیسنده بولویورلور.
جماعت مطلقا کندیسنی تمثیل ایدن بر نفوذ احتیاج
کوستریر ، بو نفوذ اولوقسزین افرادی آراسنده نظام
محافظه ایدیلر مز ؛ در حال طاعیلحق تهلیکه سینه معروض
قالیر. کوی کبی زراعی بر جماعتده ایسه تارلارک عائله لر
آراسنده توزیمی و بوتوزیعک تجاوزاتله خللدار اولمامای
ایچین بویله بر نفوذ شدتله احتیاج درکار !

[تشكل اجتماعي اساس اعتباريله چفتجیلر مزه
مشابهت عرض ایدن روسارده (میر) بوزراعی جماعتدره
اراضینک تقسیم و توزیمی (میر مجلسنی) تشکیل ایدن
اختیارلر طرفندن اجرا ایدیلر.]

بزده دولتك بدایت تشكلكنده کویلر اراضیسنك
کویلیرله «حاله و تفویضی» وظیفه سی فاتحیلرینی سپاهیلهر
طرفندن درعه ده اولونمشدی. بو صورتله کوی جماعتلرینک
رباستی قوه عمومیه آئنده طویلانیور، اراضی اراضی امیریه
حالی، چفتجی ده کوی سپاهیسنه باغلی بره یاریجی وضعیتنی

آیوردی. سپاهی تشکیلاتنک بالضروره دوام واستقرار ایدم. مه‌مسی [۱]؛ صاحب‌ارض موقعه کچن ملنزم و محصل‌لارک و متعاقباً طابو اداره لرننک ایسه سپاهیلر قدرده حیات بحایه ایله علاقه دار اولامامسی کوی جماعتلرنی شدنله محتاج اولدقلری بر نفوذدن محروم براقه رق انحلاله محکوم ایتدی و کوبلی عائله لری تملك مسئله‌سی یالکیز باش-لرینه حل ایتک مجبوری قارشیسینده قالدیلر ، بوکا حاضر لنمدقلری یحین بالطبع موفق اولامادیلر .

بو حال مملکت مزه اوزون سنه لردن بری دوام ایدن بربحران یا شایور: اراضی منازل عایله، کوبلی اراضیسینک متغلبه و منفذان آتیه کچمه سی صورتیله ده کندیخی کوستریبور. صاحب‌ارض موقعنده بولونان قوه عمومییه مثللری ایسه بو حادثانه قولای قازانیلر برر آلت اولمقدن باشقه بر خدمت ایفا ایدم یور .

ضعف اجتماعیمز، رقابت اقتصادی ساحه سنه داخل اولمق ضرورنی قارشیسینده، مملکت مز یکی اولمکنندن دهامدهش برتهلکدنک ده تهدیدی آتنده بولوندرمقد. حال حاضر منزله قالمق ضعف ، عطالت و تابعیت

[۱] تاریخمز اوزرینه اجرا ایدلش اولان تدقیقات یاقینده آیریجه نشر ایدبله جکدر .

ایچنده کوچك نتیجه سنی ویره جکی کبی وسائط نقلیه منری
تکثیرایتمک و بناء علیہ بوکونکی بسط و عیالی زراعت دن
نجماری بر زراعت . کچمک ده بوکونکی چفتنجی خلایک
طوپراقلرینی اللرندن چیق-ارارق خارجدن بر حلول
مص-لمحانه ایله کله جک متشبت ، تملک شخصی به ده
قابلیتلی عناصر اجنبیه نک اسارتی آلتنه دوشمه سیله نهایت
بولاجق !

نتیجه ، مملکت مرکز عصر لردن بری یاشادینی بوضعف ایم ،
استقلال سیاسیمزی یالکیز وسائط عسکریه واداریه ایله
محافظه به چالیشدیغمز حالده هدف استیلانی اولمقدن
قور تولق ممکن اولامایان اسارت اقتصادیه و بونک ضروری
اولارق تولید ایده جکی اسارت سیاسیه .. بوتون بونلر
اصطفای اجتماعی به مساعد اولمایان تشکل تجمعیمره و بو
تشکاک سیرتاریخیسی محصولی اولان ، یعنی س-عیک
تنظیمیله علاقه دار بولونمق سزین جمعیتی سوق واداره به
چالیشان صنفک قدرت اجتماعی سنده کی ضعف و عجزه
دایانوب قالیور !

(تملک مسئله سی بو صورتله زمین حقیقی سینه وضع
ایدیلنجه اداری تدبیرلرک ضروری اولارق خارجه

چيقا جق بر وسعت و درينك پيدا ايتمه ده!)
 مسئله نك اجتماعى صورت حلى بو صنفك هدف
 اجتماعيسى دكيشديره جك يكي بر ذهنيته تملك ايتمه سنه
 و نسل مستقبلى تشبث و فعاليت و برن تربيه انفراديه ايله
 تجهيز ايدرك مملكتك استعمار زراعت سوق ايتمه سنه،
 خلاصه، فعال به معى شخصى ايد نمالك مشترك ده نمالك
 مخصوص به كجى مزه باغلى !

۴. — حیات عمومیہ تشکیلاتی

اشکال اداره و بوتون حیات عمومیہ تشکیلاتی حیات خصوصیه ایله ارتباط و مناسبتی آراشدیریلهدن مطالعه ایدیلیرسه هیچ بر معنا افاده ایتمز . مرکزیت و یا عدم مرکزیت نامری آلتنمه صرف کنری کنرینه موجود بر طرز اداره یورو، بالکیز حیات خصوصیه نك استقلال و متانتدن محرومیتی مرکزیتی. استقلال و متاتی ایسه عدم مرکزیتی تولید ایدیور .

بشریت حاضره نك الك مرفه واک مترقی جمعياتی تشکیل ایدن و بشریت مستقبليه یول آجان افرادیلرده فردہ تشبث شخصینک قازانديردينی استقلال و بونك نتیجه سی اولارق حیات محلیه نك، علاقه دارلری طرفندن صاغلام بر طرزده تنظیم اولونه بیللمه سی قوه مرکزیه نك

صلاحیتیں محدود منافعک ادارہ سنہ حصر ایتمده . بو جمعیتلرده زرقی اجتماعی و بوکا مربوط اوله رق انکشاف - اقتصادینک منظم و تمامدی بر جریانہ مظہریتی آنجق حیات خصوصیه نك حیات عمومیہ قارشى است - تحصال ایندیکی بو مسعود تفوقدن دوغویور .

انکلتره قراللیقه آنغلو - ساقسون مستعمرلری طرفندن وجوده کتیریلن مستعمراتنده ، آمریکای شمالی جاهر متحدہ سنده و انفرادیلکک مهد ظهوری اولان اوکوچوک نوروه چده قراللیق ، بھررریت و یا بارطانیازیم ، فدره الیزم کبی ظاہر آیک فرقلی عنوانلر واشکال حکومت آلتنده حیات عمومیہ نك هب بمائل اساسلر اوزرینه مؤسس اولدینی کورولور .

یعنی حیات خضر صیه نك قدرتی قوای عمومیہ عرمره سنہ دوشن قدرماتک محدود یعنی ایجاب ابربور ،

مھالنج ، عمو قد رار لر عمو قد رار لک ده اک اھلیت لیلری طرفندہ اداره اولونیور : ایشلر آیری آیری لھبئنلرہ توزیع اولونور ، برصورتلر لھبئن ایشہ دمسئولیتہ دھین بر صلاحیت تقابل ایتمده .

بنام علیہ اداره سی دولتہ قلا لہ مھالنج ، فعالیت خصوصیه و تلپہ اید نسوبہ سی ممکن اولامایانہ ، عمومی منفعتلرہ

مهمان ابره ريك مدام صفرى به انجور .

مملكتك بوتون ساحه سى اوزرنده مساعينك اداره
وتنظيمى ايله قازانيامش حقيقى بر نفوذ وتجربه يه صاحب
اولان آدملىك متمادى ومثمر فعاليتلىرى هم اداره نك
بويوك بر سهولتله احتياجا ته توافقي تأمين، هم ده استقلال
خصوصيتك زمين سياسيه كي تماميستن عبارت اولان
بوفعاليت، حریت سياسيه نك الك حقيقى بر تظاهرى وعين
زمانده الك امين بر ضمانتى تشكيل ايدىيور .

ايسته ميات عموميه ده مذهبى بر ترقى تشكيل ابره
(عزم مركزيت) : انكلىزلىر بونى لسانلرينه مخصوص
اولان قلمى بر ايجازله Self-government ديه افاده
ايدىيورلر .

مصلح عموميه بى فعال بر توريه تابع طورده جبرى
بر تفرقه قوا تايس ابره ملك ميات مضر صبه ارطانك
فقدانى ماننده ايسه مصلح عموميه طورده مركزك ايله
دوسرك قواى عموميه وملكيتك بر راعده باخره بر
هيئت متفله انده مركزى ضرورى حاصل اريدور .
بو حاليه قواى محليه نك بوش بر اقدىنى موقع بويوك بر نفوذ
اكتساب ايدن مأمورلردن مركب بر هيئتله اشغال ايديلير كه

ہونک اجرا آتی عرفی و کینی اولقندن و نفوذ حکومتک
سوء استعمالندن ہیچ بر زمان آزادہ قلاماز .

ایشہ مہیات مخصوصیہ نیک ضعف و عدم انتظامندہ
درغابہ و منہائی بر مہیات عمومیہ تشکیلاتندہ عبارت
اولادہ (مرکزیت) !

حاکمیت متمرکزہ بی بر حکمدارک حقوق اربہ سنہ
اسناد ایتک برینہ ملت حق سلطنتہ ربط ایتک ہیچ
بر صورتہ حیات خصوصیہ نیک حیات عمومیہ قارشیسندہ کی
وضعیتی تبدیل ایدہ مہیور . مسئلہ ، حاکمیتک بر (شخص)
یا خود جمعیتک بوتون افرادی مامنہ بر (مجلس) طرفندن
اجرا ایدیلہ سندہ دکل ؛ قوا و حاکمیتک بر جماعت النده
تمرکزندہ ، حیات عمومیہ نیک حیات خصوصیہ بی تحکم
مشتومی آلتہ آلمش بولونماسندہ !

کورولو یورکہ عدم مرکزیت یعنی اہالینک کندی
ادارہ ایتہ سی افرادی جمعیتلرک حیات عمومیہ سی تجلی
ایتدیرن برہارہ ؛ ہا کیمت ملیہ ایسہ تجمعی ذہیتلردہ وجود
بولان عقیم بر نظریہ !

عدم مرکزیت ایشلرک خصوصیتہ کورہ قوا۱
عمومیہ نیک تقریقی یعنی ہر معین مسئولیتہ بر صلاحیتک

تقابل .

مرکزیت ایسه ایشلرک قاریشدیر یلماسی، مسئولیتلرک
معین بر صلاحیتته تقابل ایده، مسی .
بناءً علیه حکمدارک سلعانیتله ملتک حاکمیتی بر
بولدن یورویره رک عین نتیجه یه وارییور : استبداد ...
سقوط !

تنظیماتدن اول وصوکره کی مطلق حکومتلریمزله ،
مشروط و پارلمانتیه ر حکومتلریمزک هپ عین سیاهی
طاشیمسی، عین تهلیکه سقوطه معروض قالمه سنک سببی
بوندن باشقه برشی دکل. انکلتزده قرالفک فرانسه ده کی
جمهوریتدن قیاس قبول ایتمز درجه ده متین اولماسی ده
قوه مرکزیه :ک محروم مسئولیتلری در عرصه ایتمز سنده ایلری
کلیبور. حال بو که فرانسه ده کی مرکزیت، مصالح عمومیه نک
بوتون مسئولیتین بر نقطه ده طوپلایه رق بو قدر متنوع
منافعک احتیاجاته تقابل ایده جک صورتده اداره سندن
- مأمورلرک تزايد دائمیسنه رغماً - عاجز قالدینی ایچین
قرالقلر ، مجلسلر ، ایمپراطورقلر عدم خوشنودی
واختلالر قارشیدسنده کوچش و او مرکزیز آش-کیلات
اوزرینه قونان جمهوریت ایسه عین قانون اجتماعیه
تابع قالمشدر .

ایشته بك صریح صورتده كوریندور كه حكومتلك
 حاكماند قلمری عنوانلك ، حكومت مركزیه تشكیلاتلك
 بذهانه هیچ بر قیمتی یوق ! حیات عمومی ده کی ترقی حقیقی
 نه مشروطیتدن ، نه پارلمانن تار یزمدن ونه ده جمهوریتدن
 دوغویور ، بلكه حیات خصوصیه به قدرت و انتظام
 بخش ایدن تثبیت شخصی دن ! حال بو كه حیات خصوصیه لك
 اهمیت اساسیه سی تقدیر ایدمه به برك اقوامی سوق ایدن
 آنحق سیاست اولدینی زعمنه قاییلان بزم کی بر سورو
 تجمعی جمعینلر نقایص اجتماعیه دائما وسائط سیاسیه
 وقانون قوتیهله چاره ساز اولمغه اوغراشارق بخراندن
 بحرانه دوشویورلر .

نتیه کیم بزده كاخانه خطلك نشرندن بری وقوع
 بولان اجراءات ایله اقوام مترقیه یوانه کیرمش اولدیمز
 اعتقادی وار ، فقط تحلیل ایدیلنجه کورولیور كه تنظیماتك
 وضع ایتدیکی اصول او زمانه قدر مملكتنده اجرای
 حاکمیت ایدنلری یاشاتان وارداتی بر هنرینه عمومی به
 طوبیلامق ، بو خزینه دن اجرا ایدیلن تأدیات ایله کچینمك
 مجبوریتنده قالاجق حیات عمومی ارکانی خزینسه لك
 نادره سی النده طوتان مركزلك او امرینه مقتاد بولوندر مقدر .
 یونلی معای اجتماعیه سی قیصه جه اناده ایدیلیرسه : حیات

خصوصيه فوقده و اوکا حاکم متعدد حیات عمومیه جماعتی برینه بویوک بر حیات عمومیه جماعتی وجوده کتیر، کدر. بیلیمورزکه مترقی و متین انفرادی جمعیتلرک حیات- عمومیه سی بو صورتله تنظیم ایدیلش دکلدر. بلکه بوکا تماماً مخالف: قوای عمومیه قطعاً بر مأمور جماعتی النده دکل.

دیمک تنظیمات حیات عمومیه من ایچین انفرادیلک استقامتنده بر حرکت تشکیل ایدمه یور، جمعیتلرک سعادت اجتماعی به ایصال ایدن یوله کیردیککی کؤستره جک بر علامت اولامایور. بو قابل اولامازدی؛ چونکه تنظیمات حیات عمومیه بر بیلیمک ایسته یلیم ترتیب حیات- خصوصیه رفوعه کلام بر ترقینک و هرده کتیردیکی نتایج وکلری، حیات خصوصیه اسکی حالنده. بویک ایچوندرکه تنظیماتک ماهیتی او حیات خصوصیه نک بسله دیکی ارکان حاکمیتی بر مرکزیه ربط ایتمکدن عبارت.

بوجریان آئنده مملکتده وجوده کله جک نمونه اجتماعی مأمور نمرنه سی و بسلنه جک شکل اجتماعی ایسه وراثت شکل جمعیه سی در. بو شکل اجتماعی فرد، معیشتی قوای عمومیه تملکده آرایه رق استقلالدن محروم قالیر، موقعلرک ضعیفی ایچین رقابت و مجادلات ایله فساد اخلاق

مدهش د ورتده وسعت بولور . دور جېدى ايله بونى
تعقيب ايدن دور بونى بوتون فجاعتى ايله گوستردى .
مأمورلىق ايسه فکرمخيل و تېست ، انمول
دوس مسؤليت کي برصکرمت آدمى ايچين الزم اولان
اوصافک انکشانته دکل مالعکس ازاله نه سبب اولدینی
ايچين بو طريق حيات عموميه يه ده ال کفایتسز دملر
يشدیره بيلير برميندر . بو کفایتسزلى ادا رده کي عجز من
وتويد ايتديکي . صيبتلر متصل اعلان ايتمه ده !

دماک تنظيماتک يابدنى تشکيلات تماميله تشکل نجه مينک
حيات عموميه به وردیكى وضعيت متحکمانه ي وضعف
اجتماعيمزى گوسترييور . بناء عليه بونى آنجق رحادث
اجتماعيه اوله رق تاقى ايتک فقط قوه عموميه نك تحکمنى
برغايه اجتماعى عد ايتهدن صاقينمق الزم .

خلاصه حيات عموميه تشکيلاتى دائما وهر يرد
حيات خصوصيه نك شرائط و ايجاباتنه تابع بولنمه ده ! بونک
ايچيندر که اصلاحات ادازيه و سياسيه مسئله سى باشلى باشنه
حال ايديله مز . بو ، بوتون مسائل اجتماعيه مز کي
تشکل مسئله کلى داخلنده در . حيات عموميه اصلاحاتنه ده
بو نقطه نظر دن باقارق تعقيب ايديله جک استقامتلىرى
تعينه چاليدمق اقتضا ايدر .

۵ --- محیط عسکری سیاسیات

ضابطان ، حاکم ، مأمورین ملکیه و عامیه نك
مملکت مزیده کی موقعی بکدی کرینک عینی ، بونکر سیاستله
اشتغال ایتسون دیمک ، مملکتک سوق و اداره سی اونلرک
الینه دوشمسون دیمکدر . حال بوکه حیات عمومیه نك
حیات خصوصیه به تحکم اوزرینه مؤسس اولان تجمعی
بر مملکتده بوسوق و اداره ضروری اوله رق مأمور صنفی
ألینه در شوپور . حیات عمومیه نك بو تحکم مشـئومندن
تولد ایدن از یلمه لر ، سؤ استعمالر و بحرانلر ایسه ینه
یک ضروری اوله رق عکس العمل حصوله کتیرمه ده
و حیات اجتماعیه ده اساسی هیچ بر تحوله تقابل ایتمه مک
اوزره مجالات دائمه سیاسیه به میدان آچمه ده !
بوجادلانه طبیعتله او دوده قاریشیر؛ چونکه مأمور

حسفی ایچنده بالخاصه حرب ایچین رتیب ایدلمش اولان قسم اودره .
 بناءً علیه اوردونك داخلده ناظم سیاست اوله حق
 بر موقع اشغال ایتمه سی ، مثلاً بر زمانلر دنیلدیکی کبی
 نکهت - ان مشروطیت اولمسی ، یعنی حکومتك اوردویه دایا ناماسی
 جمعیتك ضعیف بر نمونه اجتماعی به منسوبیتی اثبات ایدر !
 بو محك او قدر قطعیدر که بر جمعیتك سیاست خارجیه -
 منده دخی صرف عسکرلکه استناد ایتمه سی او جمعیتك
 انتشار واستیلا قابلیتی اعتباریلده ضعیف بر نمونه اجتماعی به
 منسوب اولدیغنه اکصریح بر علامت اولویور ! بز استیلا
 وانتشار یزده بوضعك نتایج ایتمه سی اوزون سنه لردن بری
 تجربه ایدرک بو کون اک الیم آنلرینی یا شایوروز
 وعین ضعفك داخلی اختلاجات ایله اندراسی تسریع
 ایتمکده اولدیغنی کوروویوروز . تشکلی ایجابی حکومتی
 اوردوسنه دایانان موازنه سز بر جمعیتده عسکرک و دیگر
 مأمورلرک سیاستله اشتغالی یعنی اونلرک فعالیت سیاسیه ده
 بولمه لرینی جزا تهدیدی آننده منع ایتمک حاکمیتی
 الهه طوتانلرک - موقعلرینک متانقیزلکنی تلافی ایچین -
 مراجعت ایستکاری غیر کافی وسائطدن عبارتدر . بو کبی
 تدابیر موازنه سز لکک ایجاب ایتمدیکی حرکاتی بعض مرتبه
 تعویق ایتمسه بیله قابل دکل منع ایده مز ، و ناصل که
 ایده مه یور ! دیگر جهتن حسن نیت و حق بو کسک

برحس فداکاری ایله اوردویه بر حرکت سیاسیہ اجرا
ایتدیره رک حاکمیتک بر آلدن دیکرینه کچمه سنی تسهیل
وتأمین ایدنلرده پک آز سوکره امیدلرینک تماماً بوشه
جیقدیغنی ، ایشلرک دأما عین روشی تعقیب ایتدیکده
اولایغنی واضمحلاله دوغروسقوطک کیتدیکجه سر عثماندیکنی
کوره رک تشبألرینک افلاس فجیحی قارشیسندده بولئورلر .
دیمک که ، تشکیلات اجتماعیہ مزده - بوکی وسائطه
جبریہ و صنعیه ایله تداویسی قابل اولمایان - بر درد ،
بر بوزوقلق وار ؛ جمعیت موازنه طبیعیه دن محروم .
توازنک حصولی ایسه حیات خصوصیه مزک اشغال اینه سی
لازم کان موقع متبنی طوئمه سی ، یعنی تشکل نجمعیدن
تشکل انفرادی یہ کچمه مزله قابل .

صاغلام ، تکامله مستعد و خطالرینک تصحیحی ایچین
اختلاله احتیاج حس ایدلر بر حکومت آنجق بوتشکلک خلق
ایتدیکی متین بر حیات خصوصیه اوزرنده یوکسله بیلیر ، اور-
دونک رولی ده آنجق بوسایه ده وظیفه اصلیه سنه منحصر قالیر!
او حالده مملکتک تخلصی ایچین حیات خصوصیه مزک
تحکیمندن ، حیات عمومیه مزده عین غایه یه ایصال ایده جک
بر خط حرکت تعقیبندن ؛ خلاصه ، هدف اجتماعیمیزی
دکیش بر دملک یکی برزنلنیتد مالیشومرده باشقه یاره بوی!

پکی استقامت

مسائل پروگرامی

مباحث عمومی اصول حاکم

تفصیلی لازم کلان استقامت

مرکزیت در نظام استراتژی و مهندسی یکدیگر به یکدیگر
تابع، صوابیت، عامل، غیر مسئول و بالتیمه اختصار
طوفان در اداره هیئت مدیره؛ شکل انفرادی و جمعی
عدم مرکزیت در نظامی ایلمیکی کبی هم آهنگ اول و دوم
اجرای فعالیت ابرو و یک منشیت، صوابیت، مسئول
و نتیجه انضباط و انتظام یا اثبات هیئت مدیره اقامه و بود
صورت قابلیت تنظیم و فعالیت در هر دو ادله (مرکزیت) و
قابلیت تنظیم و فعالیت در هر دو (عدم مرکزیت) که انتقال

۱. — حکومات محلیه

تشکیلات اداره، سرکزدن و یریله جک امری مملکتک هر جهته توزیع نقطه نظرینه کوره دکل ؛ بلکه ، هر معین ایشه مقابل صلاحیتلی و بناء علیه مسئول بر اداره هیئت وجوده کتیرمک اساسنه نظراً تنظیم اولونملی ! بوا یسه مصالح عمومی نلک نوعی، وسعت و مطلقیتی اعتبار به آپرطسی، بشیرک اداره سی الک موافق محله بولونانه، الک اهل اولاده هیئتار طرفندره صومیت لایه و سائط لازمه ابله آبری آبری در عهده اولونمسی دیمکدر .

حکومات محلیه لانیلک تشکیلنده : رفاه محلی و عمرانه موضعی ابله بالضروره عواقدار اوله مباه (کومیه مأمور) نمونه مند ره رفاه محلی و عمرانه موضعی ابله طبیعی بر صورت عواقدار اوله محلی ثابت قوای محلیه و دغدو بر طریق نظامی تقبی ایجاب ایدر .

اهالی اداره به ، حیات خصوصیه ده محترم بر موقع

صاحبی اولان و خاصهٔ مساعی مستحصله ایله یوکسلهش بولنان افرادیله اشتراك ایتدیرلملی ! بناءً علیه مصالح محلیه بی درعهده ایده جک ذواتک انتخاب ویا تعیننده بو اساسک نظر دفته آئمه سی شرطدر .

بو صورتله حیات عمومییه تدریجاً حیات خصوصییه ارکان مستحصله و مستقله سنک نفوذ مشروعی آئنه کیرمکه باشلار وتشکیل انفرادی به کجه بیلمک ایچین - فصل مخصه و منده ابضاح ایدیله جکی اوزره - حیات خصوصییه ده تعقیب ایدیله جک استقامت، زمین ادا ریده ده تقویه ایدلمش اولور .

مرکز دن کوندرلمسی ایجاب ایدن ارکان اداره یه کانهجه : بونلرکده قابلیت تنظیمه لرینی امکان درجه سنده اثبات ایتمش و کندیلرینه تودیع ایدیلن ایشک مسئولیتی تکفیل ایده بیله جک اولان ذواتدن انتخابنه چالیشیله رق موقعه لرینک صیق صیق تبدل ایتمه سی قاعده اتخاذا اولونمایدیر .

۰۲ انضباط

قوة انضباطیه نك حقوق اهالی بی هر دورلو تجاوزدن

مصون ہوں دیر مئی بحق تکفل ایدہ جگ صورتہ تشکیل
ایدہ بیلیمسی ایچین اور انضباطیہ نک تماماً حکومت محلیہ
خدماتی میانہ ادخالی ایجاب ایدر .

۳. — عدلیہ

ما کدک الک بوکدک حس مسئولیتی ایجاب ایدر برہ
بر موقعرہ حس مسئولیت اسر استقلال شخصیتک نتیجہ سی
ہانکی تشکل استقلال شخصی و نتیجہ حس مسئولیتی
فضله بسلسلہ او تشکلک تنظیم ایدر یکی مملکتلرہ
تدابیر صناعیہ مراجعت ایدر مکسزین احتیاج عدالتی
امین ودوامی بر صورتہ تطمین ایدہ جگ ارکانہ اجتماعیہ
وجود بولمسی طیبیدر .

بو ارکان اجتماعیہ دن محروم اولان مملکتلرہ ،
ترقی و ترقی مکرمنہ بکلمہ مک مجبر برقبہ ، استقلال
و ہر ایسی اثریت ہمیشہ تأثیری آتہ روش بر ماوردن
باشقہ برشی اولیان حاکمہ حس مسئولیتی تقویہ ایدہ بیلیمک
ایچین لایزالک قاعدہ سی احداث اولونمش و فقط بو

تدبیرده کندیسندن بکله ن نتیجه یی ویرمکدن بالضروره
 عاجز قالشدر .

(ذاتاً هیچ بریرده تدابیراداریه و سیاسیه مساوی
 اجتماعیه یی ازاله ایده میور ا)

بویکی حالده بولنان مملکتلردن برر نمونه آرانیرسه
 بری ایچین تشکل انفرادی به منسوب اولان انکلتزه ؛
 دیکری ایچین ده دولت تشکل تجمه عیدنه منسوب بولنان
 فرانسه کوستریله بیلیر .

کوریلیور که ، حکام مسئله سنده ده تشکل مسئله سیله
 قارشیلایشیورز : مقر فک مصونیتی اک امین صورتده
 تکفل ایدنه تشکیلات عدا به حیات خصوصیه ده فاز انحصه
 اولم قدری موقع ممتاز ایدنین بر استقمول وجهانی به نمک
 ایدره ک همجوار ایدنه سکونه و امنیت بخش ایدنه ار لانه تعلیم
 استقار ایدریور .

بناءً علیه حیات خصوصیه مزک اصلاحنه - ایلریده
 کوستریله جکی وجهله - اساس اولان زراعی استعمار مستقبل
 بواحتیاجی ده حقيله تعامین ایدره جک بر ماهیتی حائر !
 حال حاضرده بیله مملکت مزک بعض جهتلرنده اطرا -
 فده کی کیمسه لره حرمت و اعتمادی جلب ایدره جک

بر موقع اجتماعیدہ بولمان و اونلرک حکمالیکی وظیفہ سنی
طبیعی اولہرق درعہدہ ایدن بعض ذوات موجود . بو
ذوات محدود و کوچوک دعوالرک حلی ایچین حکومت
طرفندن صلح حاکی تعین ایدیلہ بیلیر . بوسورتلہ عدالتک
مخلندہ سہوات و سرعتلہ توزیمی ایچین حیات خصوصیه
ارکانندن استفادہ طریقہ شیمیدین آیریلش اولور .
شرائط حاضرہ آلتندہ مملکتک ہر طرفندہ کی احتیاج
عدالتی تطمین ایسہ مأمور حکام صندی ایچندہ براصطفا
وجودہ کتیرمک ، اہل و مستقیم حاگلرک یتیشمہ سنہ
چالیشمقلہ قابل اولہ جق . بواسطفا تشکیلات عدلیہ مزی ،
ممکن اولدینی قدر ، عددی محدود حکام ایلہ اداره
اولونہ جق صورتدہ تنظیم ایتمک و عاکم ایچین بودجہ یہ
وضع اولنہ جق مبالغی بو ذواتک بحق اقداری یولندہ
صرفہ امکان قازانمقلہ حصولہ کلہ بیلیر .

بوندن باقیہ تشکیلات عدلیہ شواحتیاجلرہدہ جواب
ویرمک مجبوریتندہ در :

۱ حاکم عدالت طالبلرینہ قابل اولدینی قدر یاقین
بولونمہ سی ؛

۲ امکان دائرہ سندہ سرعتلہ و آرمصرفلہ احقاق حق

اولونمہ سی .

بو حالده : تملک رک صورت توزیع اصول نمبر پوره
 طوغه من قراین مخصوصه ابد تقرر اتمه سی، دعوا رک
 بساطت رمفاقیته کوره آبری آبری اصول محاکمه به تابع
 اوله سی اقتضا ایدر .

بو مقصد لری تأمین ایچین حاکم منفرد و سیار حاکم
 اصول لرندن ایجابات موقعیه کوزه دیله رک استفاده ایدیلملی .
 خلاصه : تشکیلات عدلیه ده دخی اساس یکنسقلق
 حکل احتیاجانه توافقدیر !

۴ . — تملک

تشکل اجتماعیمز بمختنده ایضاح ایدلدیکی اوزره بزده
 تملک عن جماعة اجرا ایدیلن تصرفک درجات مختلفه سی
 غوغه بو کسله میور، تصرفک تأمین مسئله سی زمین حقیقیسنه
 وضع ایدیلنجه تداییر اداریه نک ضروری اوله رقی خارجه
 جبقه جق بر و سموت و درینلک پیدا ایدیور . تملک مسئله سنک
 اجتماعی طریق حلی اعمال برسه ایله تملک مشترکده تملک
 شخصی به یکمکر .

حال حاضرده تصرفك اداره تأمينه كلنجه :

۱. دفتر خاقانى اداره لرینك اراضى و املاك
متصرفلرينه اك فضله برسهولت تأمين ايدمك صورتده
تعدد وتوزيى ۴

۲. حقوق تصرفيه و ويركىه اساس اوله جق
قيودات و وناائق سالمهك احضارنى تأمين ايدمك
طرزده بر تخرير عمومى اجراسى ۴

۳. بو معاملاتك وتخريرى اجرا ايدمك هيئتلك
اداره سيله تشكىلك هيئات تنظيميه يه توديى ايجاب ايدرم.

۵. — ثروت مملكتهك ايشله دله سى و نافعده

قواى عموميه تشبثات شخصيهك انكشافى قارشيدندم
اك مساعد بروضيت آلمق لازمدر .

بو دستور اجتماعى ثروت مملكتهك ايشله دله سنده
امور نافعده دخى اساس تشكىل ايتديكى جهته تشبثات
شخصيه حكومت طرفندن مظهر تسهيلات اولمق الزم لا
حال بوكه متشبثلك سهولته مظهر اولمق يرينه مسلسله

مانعہ لرله قارش بلامشہ لری و بر چوق مسائلی حکومت
 مرکزیه دواثرینه قدر کله رک حله مجبور اوله لری اکثرینه
 مساعی استحصالیه نك عقیم قالمسی و بوکا مقابل قوای -
 عمومیہ یی وسیلهٔ عیشت اتخاذ ایتک اعتیاد قدیمک قوت
 بولمسی نتیجہ سنی ویری یور. فضلہ اوله رق ثروت مملکتی
 ایشله تمکک مصرف اوله جق مساعی، تشبث شخصی یی دکل
 بلدکه مرکز ده کی بولتیقه جریانلری بیسلیه جک بر شکل آلیور.
 بناء علیہ : اورمانہ و معادنہ ، شهرلر ده استفادہ
 خصوصندہ و تشبثات عمرانیہ ده حکومتلر دفعوع بولمسی
 معامولت الک بسیط شکلہ افراغ ایلمک حکومت محلیہ
 طرفندہ مل ایلمک و سائنطه توسل اولنمی .
 دوغزورده دوغزورده حکومتک تشبثه قالاده امور -
 نافعہ و عمرانیہ ده ایه حکومت محلیہ به اعطاسی لازم کلن
 صلاحیت واسعه نك و لابترده مرکز ایتدیلدک
 یسارلت و مطلقیت کوره توزیع اقتصا ایدر .

۶. — تحصیل و مکتب

تعالیٰ اجتماعیمزی یالکیز باشنه معارف، بر تربیه عاقله
ایله آل آله ویرن نظری بر تحصیل قطعاً وجوده کتیره من.
تحصیل زمان حاضرک احتیاجاتنه جواب ویره بیلیمک ایچین
شخصیتک انکشافی تأمین ایدمک بر تربیه فهاال نک
یاردیمجیسی اولمیدر. حاضر موقعلر تأمیننه خادم بر
غایه اوله رق دکل، تشبث شخصی بی ثمره دار قیله جق بر
آلت اوله رق تلقی ایدیان تحصیلک کافه درجانه پرو-
گراملری، صورتو اشکالنه حیات عملیه نک کوستره ییلدیکی
احتیاجات مختلفه یه تقابل ایدم بیلیمه سی اقتضا ایدر.

مکتبلرک اداره سنده ده غایه کندیلر یی یاشاته جق و سائل
واسه تناد کاهلری حکومت خارجنده بوله ییلیمه لریدر :
مکتبلر، دولتک تشکیلات اداره سندن بر جزؤ اولمق
یرینه طائله لرک، حیات مساعینک یاردیمجیلری حال آملی !
بو ایکی اساسی محافظه ایدم بیلیمک ایچین، یعنی هم
مکتبلرک حیات خصوصیه یه مربوط اوله رق انکشافنه
هم ده حیات عملیه احتیاجاتنه توافقی تأمینه دوغرو
کیتمک ایچین مکاتب عمومیه نک تأسیس و اداره سف. یوقاریده
شرائط تنظیم و تأسیس کوستریلن - حکومت محلیه به تبع

ایتمک و بو صورتله مأمورین دولته حیات خصوصیه ارکانک یعنی مائه رئیسری و ایش صاحبلی نه مساعدیتی آره سنده تدریجی بر آهنگ وجوده کتیرمک ایجاب ایدر .

۷ - مالیه

حکومات محلیه به ویریله جک صلاحیتله تقابل ایتمک اوزره هر ولایتک موضعی برپورجه به مالک اولسی ؟ وسائل نقلیه بی تزیدایله مبادله اقتصادیه بی تسهیل ایچین حکومت مرکزی طرفندن تعیین اولونه جق حدود داخلنده حکومات محلیه به استمهالی استقراصه عقدی خصوصنده مآذونیت اعطاسی .

حکومات محلیه و مرکزیه نك ایضاح ایدیلن اساسلر اوزرینه تنظیمی الک ای ایشلیه جک و تکمله الک مساعد (هیئات اداره) وجوده کتیره جک و بونمک فعالیت منظمه لری یلک طبیعی ضروری اولار ، کنسربریقی یاشانله واردانک یعنی برکیلمک الک سالم دانک عادلانه

بر طرزہ نظامنی نویس ابرہہ ہکر .
 ہونظامی سربہع ایچین دیرکہ برده رفوعہ کنیرہہک
 نعرہوت نظریانہ وکل بنہ اصول تجربی بہ استنار اینہ برہ ملی .

۸۔۔۔ هیئات تنظیمیہ

مصالح عمومیہ نک شرائط موضعیہ واجتماعیہ کورہ
 فرقہ کو سترہ سی ضروری ۱
 ہو حالہ: ہر یرک ادارہ سنی برتک قالبہ اویدرمغہ چالیشہ رق
 ادارہ نک احتیاجات محلیہ بہ توانقنہ مانع اولہ حق عمومی
 بر قانونہ ایلہ ولایات ادارہ سی تنسیق ایدیلہ من .
 حکومات محلیہ تشکیلات نک۔ موقعک وایشلرک احتیاجاتنہ
 توافق ایدہ جک صورتہ۔ تنظیم ایدیلہ بیللمسی ایچین شیمدیکی
 ولایتلری شرائط طبیعیہ واجتماعیہ اعتباریلہ مناطقہ
 تنظیمیہہ آیرملی . (ہو صورتہ بر قاج ولایت بر منطقہ
 داخلنہ آئہ بیلیر) . ہر منطقہ ایچین بر ہیئت تنظیمیہ
 وجودہ کتیرملی، ہندستان ومصرکی برلرک ادارہ لرنده

بالفعل اُبات لیاقت ایتمه اولوره انکایز رجالندن خدمت
دولته آله حق بعض ذواتی بو هیئتلرک ریاستنده بولوندیره رق
قابلیت تنظیمیه نرمنده استفاده اولونلیدر .

نسیکیموت راداره اُبات قانونیری هیأت تنظیمیه نك
تدقیقاتندن تجربی بر صورتده طوعملی و بو هیئتلر امر -
تنظیمك ختامندن ص - و کره دخی بر رهیت نفیسیه
صلاحیتی ایله ایفای وظیفه ده دوام ایتلی .

میز خضر و اصلاحاتی

استقامت اساسیه

بوتون مسائل اجتماعیه نك تشكّل مسئله کلی اطر افنده
طوبلاندیقنه، اوتك تأثیری آلتنده جمعیتلر ایچین مساعد
ویا غیر مساعد شکلر آلدیقنه نظر آ تشبثات اصلاحیه مزك
کافه سنه حاکم اولان بر استقامت اساسیه تعین ایدیور :

تشكّل نجمیه بره تشكّل انفرادی به کچمك !

تشكّل انفرادی به کچمك اساساً بر تربیه مسئله سیدر .
هر هانکی بر جمعیتده تربیه بی ایفا وتنظیم ایدن هیئت ایه
عائله ا بناء علیه تربیه ملیه بی استهلاك، عطالت واسارتدن
استحصال، تشبث واستقلاله توجیه ایچین بکانه چاره :

انفرادی عائلر تشکله قادر قیمر دار کللر بئیش بر ملک !
او حالده ، بوکون آلدقلری عائله تربیه سی ایجابیلر

ساحه استحصالده نافع و مترقى بر وظيفه ايضا ايد. مين ؟
تربيه رسميه يعنى دولت جماعتى تربيه سنك جريانته تماماً
قايله قلى حالده ايسه ايجندن چيقيله ميه جق بر موقعه دوشن
شهرلى كنجلرك و اولرله تشريك حيات ايد. جك قيزلرك
استقبال، حاضر ايه جق و قورتاره جق تربيه انفراديه ايله
بر آن اول تجهيزى الزم !

بو حركتى توليد و تنظيم خصوصنده نظر دفته آله جق
بعض مهم اساسلر :

۱. علم اجتماعك تربيه انفراديه حقنده كى تدقيقاتندن
وانكليز (پوبليك سيقول Public school) و بى
مكتبلرينك شرائط تربيه وسندن ملهم اوله رق [۱]

[۱] Les trois formes essentielles de l'éducation; leur évolution comparée, par Paul Descamps.

L'éducation dans les écoles Anglaises, par Paul Descamps.

« بو صوك اثر علم اجتماعك اك بى موفقتلرندن برى
تشكيل ايدىور ... بز تعالى اجتماعى يولنده اك امين رهبرى
علم اجتماعده بولديغى ايجن تربيه نك، مملكت مزده (بىك شكر)
بر مسئله كل كى تلقى به باشلاندى بر زمان انگليز تربيه سنك - علم اجتماعك
اصول فنيى سايه نده - روحنه نفوذى الزم عدايتش
و مكتب اجتماعي مزك بوكون كه متين، كمقتدر بر دماغ علميسى
اولان و سيود. قامى بو نقصانى اكمله دعوت ايله معدك. موسيو

ملکنتک اک مناسب یرلرنده قیز و ارککلر ایچین آیری
آیری وجوده کتیر یله جک مؤسسات تربیویه او مکتبلردن
اهل مربی و مربیه طائله لری جلی .

۲. کینجلیرمزده انفرادی سجهیه یی وجوده کتیر مک
ایچین آنغلو - ساقسون محیط تربیویوسندن ، حیات
خصوصیه لرینک طائله و یفتلک کبی تأسیساتندن استفاده
ایدله یی [۱] .

ده قامپ تکلیف مزی بویوک بر ممنونیتله قبول ایتدی . و مشترکا
چیزدیکمز یروغرام دائره سنده بو سنه (۱۹۱۰) انکاتره یه
اجرای تدقیقاته کیتدی . و اصل اولدینی نتیجه شیمدی (انکیز
مکتبلرنده تربیه) . عنوانیله عام اجتماع رساله سنک بوتون بر
نسخه سنده نشر ایدیلور . [اوچنجی ایضاح ، آلتنجی مکتوب
(علم اجتماع بویوک بر کشفی) ، ذیل - سن ژرمن ۱۹۱۰]
[۱] بو حرکت سسزجه بوندن آتی سنه اول باشلادی .

علمی بر ذهنیتله تشبث شخصی یی اسقنادگاه طانیه ورق قابلیت
ذاتیه سنی انکشاف . ایتدیره جک برزمینه وارمق ایچین انکاتره یه
واوردان آمریقایه کچن ، او محیط فعالیتده موفقیتله یوکسلن مسلاک
اجتماعی سالکارندن برکنج و اونی تعقیب ایدن دیگر متدبث
کنجلی زراعی استعمار حاضرلنه دوغرو ایلک آدمی آنمش
و عملی یولی آچش بولنیورلره بوکنجک - نشری مقرر اولان -
مکتوبلرنده نقا ، ایتدیکی حیات تشبث کنجار مردن بر جوغنک
هدف اجتماعیسنی نحوله اوغرا ته حق قدر جاذبه دارد .

۳. بوسائط ايله يتيشه جك كنجاره طوبراغه قويا
يرلشەرك استقلاللارنى كد يمينلرله خلق ايتىكى احضار
ايدە جك صحابت لازمه نك ابغاسى .

حيات خصوصيه ساحه سنده كشف اولونان بوعلوى
غايه عملى يه وصول ايچين وقوع بوله جق تشبثاتك ثمره دار
اولمىسى ، شبه يوق كه ، نقطه استنادى ينه او زمينده
بوله سنه باغلى !

بونكله برابر مملكتتمزك ضعف اجتماعىسى - كيتدكجه
دهشتلەن تهديد اضمحلال قارشى سده تسرىمى بوسوتون
ضرورت كسب ايدن - بو تشبثك زمين فعلياته عاجلاً
كچمه سنه برمانعه تشكيل ايتدىكى جهته قواى عموميه نك
شرائط لازمه داخلده اوكا ظهير اولمىسى ايجاب ايدر .
فقط صرف مادی اوله جق بو معاونت هيچ بر زمان
تشبثك استقامتى تبديل ايدە بيله جك بر مداخله معنويه
وسيله تشكيل ايتمه مليدر .

مملكتتمزك محيط انفراديدن استعانه ايدە جك اولان ، محيطه
علمىسى اداره سنه توديعى مقتضى تربيه انفراديه مؤسسە لرى
انجق بوشرائطله غايه يه دوشرو يورويه ييلبرلر .

نسل جديدتمزك زراعى پاترون طائله لرى تشكبلنه
نامزد قسمى - كننيس اراضى يه يرلشە جك محيط عيالىسى

ایچنده برر کو چو ك محیط انفرادی جانلاند. بره جق اولان-
 بویکی مؤسسه لوده تشكلی انفرادی به دوغرو ایلک صاعلام
 آدیمی آتیه ییلر لر .

بو ك موفقیت حائده نسل حدید مزك تشكیل ایده جگی
 عائله لر ، قارشیلر نده بك واسع و فیضناك بر زمین فعالیت
 بوله جق لر كه اوده :

مملکتیز طوری اغناك تشبث و مملکت شخصی اید استعماری ؟

تربیه انفرادیه ایله مجتهد اولان عائله لر و بالکیز اونلر
 طرفدن تشبث ایدیله بیله جك اولان بو استعمار - كه
 طور اقلر بمزك یکی و حقیقی رفعتی اوله جق - هم شهر لیلری
 اقتساح اجتماعیدن ، بوانیقه جیلنك مضر و مفسد اخلاق
 منازعات و مجادلاتی ایچنده هدر اولمقدن قورتارده رق
 ولود و متكامل بر زمین سی و فعالیتنه کچیره جك ،
 مسعود بر حیاته ایصال ایدیه جك ؛ همده کویلدیلوله
 ادره لر نده تأسسی طبیعی و ضروری اولان دائمی مناسبت
 و تماس لر له عصر حاضر ك جربان شدید اجتماعیبی قارشیشنده
 ازیلوب طاغیلمه به محکوم اولان تجمعی کویلی عالم لر مزك
 ضروری انفرادی به دوغور نظامنی تولید و تنظیم ایدره ك
 جمعیتیزك نهالی اجتماعی درجه انیشنه بکانه بر واسطه اوله جق ؟

عصر لردن بری ده وسائل عسکریه و سیاسیه ایله برد و رلو
 حلنه موفق اوله میه رق بو کون اضمحلال قطعی ایله قابانه جق
 بر فاجعه حالنده یا شادیغمز بقای موجودیتیز مسئله سی اهمزه
 و تکمیل بشریتک لهنه اوله رق آنجق بو سورتله حل
 ایدیله بیله جک !

استانبول ، ۱۳۲۹

